

Вимушені переселенці: стан, проблеми, перспективи

(3 – 9 листопада 2025 р.)

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ.....	3
Центральні органи влади.....	3
Місьцеве самоврядування.....	12
ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ.....	30
Центральні.....	30
Регіональні.....	69
МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	78

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського

Центр досліджень соціальних комунікацій

Національна юридична бібліотека

**Вимушені переселенці:
стан, проблеми, перспективи
(03.11-09.11.2025 р.)**

Інформаційно-реферативний бюлетень

(Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»)

Ідентифікатор медіа R30-01101)

Заснований у 2022 р. Видається щотижнево

Укладальник ***А. Березельський***

Відповідальна за випуск ***Н. Іванова***

Адреса редакції:

НБУВ, Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна

© Національна бібліотека України імені
В. І. Вернадського, 2025

ОФІЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ

Центральні органи влади

04.11.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/robymo-ieoseliu-dostupnishoiu-dlia-zaliznychnykv-oleksii-kuleba>

Робимо «Оселю доступнішою для залізничників, – Олексій Кулеба

Відсьогодні програма пільгової іпотеки «Оселя стала доступнішою для родин працівників Української залізниці, які вимушено залишили свої домівки через війну.

Укрзалізниця є одним із найбільших роботодавців для внутрішньо переміщених осіб, і це крок державної підтримки стратегічної для країни галузі.

«Залізничники забезпечують сполучення, підтримують логістику, допомагають країні рухатися вперед навіть під час війни. Держава має підтримувати тих, хто підтримує країну. Саме тому робимо «Оселю доступнішою для працівників залізниці», – зазначив Олексій Кулеба.

Держава, в рамках Програми підтримки прифронтових територій, профінансує оформлення документів (до 40 тисяч гривень) і покриє 70% першого внеску, ще 20% забезпечить Укрзалізниця як роботодавець. Також, перший рік держава компенсуватиме щомісячні платежі, а компанія підтримуватиме своїх працівників протягом трьох років.

Протягом першого року держава компенсуватиме 70% щомісячного платежу, Укрзалізниця - 10%. Другий рік УЗ компенсуватиме 20% щомісячного платежу, а третій рік - 30% щомісячного платежу.

Це дасть змогу залізничникам придбати житло вартістю до 2 мільйонів гривень із першим внеском не більше 60 тисяч гривень.

Першими учасниками програми стала родина машиніста з Полтавщини, чий дім у Покровську було зруйновано під час обстрілів. Вони вже отримали перший ваучер для придбання житла. До кінця року планується залучити до програми перші 100 родин працівників залізниці.

Уряд спільно з Укрзалізницею працює над розширенням програм підтримки галузі та створенням можливостей для підвищення заробітних плат працівникам.

***

04.11.2025

Міністерство розвитку громад та територій України

<https://mindev.gov.ua/news/kyiv-maie-stvoryty-umovy-intehratsii-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib-oleksii-riabukin>

Київ має створити умови інтеграції для внутрішньо переміщених осіб, - Олексій Рябикін

Заступник Міністра розвитку громад та територій України Олексій Рябикін взяв участь у засіданні Ради оборони міста Києва.

Очолили засідання начальник КМВА Тимур Ткаченко, голова КМДА Віталій Кличко.

Одним із ключових питань Ради оборони стала підтримка внутрішньо переміщених осіб у столиці.

Олексій Рябикін наголосив, що попри статус столиці та наявність значних ресурсів, у Києві досі відсутні транзитні центри та місця тимчасового перебування для ВПО. При цьому такі об'єкти функціонують у кожному обласному центрі країни.

«Київ — столиця країни, але тут немає умов для внутрішньо переміщених осіб. Хоча такі місця є в кожному обласному центрі. У місті проживає понад 400 тисяч ВПО — це один із найбільших показників в Україні», — зазначив заступник міністра.

За його словами, міська влада має продемонструвати лідерство у створенні умов для інтеграції переселенців у міське життя.

«Київ має великі власні ресурси й потенціал. Люди, які вимушено переїхали до столиці, вже сьогодні роблять внесок у її розвиток. Завдання міста — створити умови, щоб вони могли інтегруватися й почуватися повноправними мешканцями громади», — підкреслив Рябикін.

За результатами засідання міській владі доручено протягом тижня підготувати пропозиції щодо визначення місць для тимчасового перебування ВПО, а також заходів для їхньої соціальної інтеграції в громаду столиці.

***

07.11.2025

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України

<https://www.msp.gov.ua/press-center/news/minsotspolityky-napratsovuye-stratehiyu-pidtrymky-vpo-na-vsikh-etapakh-vid-evakuatsiyi-do-intehratsiyi>

Мінсоцполітики напрацьовує Стратегію підтримки ВПО на всіх етапах – від евакуації до інтеграції

Міністерство соціальної політики, сім'ї та єдності України, як орган, який відповідає за реалізацію державної політики підтримки внутрішньо переміщених осіб, напрацьовує нову Стратегію підтримки ВПО на всіх етапах – евакуація, адаптація, інтеграція, повернення.

Про це сказала заступниця міністра соціальної політики, сім'ї та єдності Тетяна Кірієнко під час Всеукраїнського форуму лідерів соціальних змін.

“Ми проаналізували всі урядові програми. Разом з іншими органами влади, міжнародними партнерами, громадськими організаціями та волонтерами переформатовуємо підтримку ВПО шляхом постійного супроводу – від евакуації до інтеграції у громадах. Стратегія включає послідовні етапи, на кожному з яких, ми впроваджуємо програми підтримки та допомоги”, – зазначила Тетяна Кірієнко.

На першому етапі “Евакуація” головні завдання – побудувати транспортну логістику для евакуації, в тому числі і маломобільних, зареєструвати ВПО та у разі потреби відновити документи, надати медичну та психологічну підтримку. Також перший етап включає інформування про варіанти тимчасового житла та роботи, матеріальну допомогу від міжнародних партнерів та формування подальших маршрутів для ВПО. Мінсоцполітики вже напрацювало програми для вирішення цих завдань – довготривалий медсестринський догляд, послугу з проживання. Також напрацьовано механізм компенсації вартості комунальних послуг для транзитних пунктів.

“Другий етап – “Адаптація” передбачає, що людина вже переїздить в МТП, чи у випадку, якщо це категорія громадян, яким потрібна особлива підтримка – можна скористатися програмою з проживання чи послугами підтриманого проживання та стаціонарного догляду за принципом “троші ходять за людиною”, – зазначила заступниця міністра.

Мінсоцполітики передбачило відразу декілька напрямів допомоги – це і субвенція на облаштування МТП, і виплата на проживання, і компенсація комунальних послуг, і послуги супроводу та догляду.

На третьому етапі “Інтеграція” внутрішньо переміщені особи можуть скористатися програмами забезпечення довготривалим житлом, в тому числі і проживання для маломобільних людей, інтегрувати дітей у садки та школи, а також напрацювати індивідуальний план відновлення.

Заступниця міністра також наголосила, що зовсім скоро запрацює Державна інформаційна система координації евакуації та надання допомоги ВПО та українцям з ТОТ. Система об'єднає всі види допомоги в один процес. Людина зможе онлайн переглянути весь шлях від заявки на евакуацію до переміщення на постійне місце проживання, на які програми підтримки можна розраховувати, куди звернутись та отримати відповіді на свої питання.

Тетяна Кірієнко окреслила основні проблеми, які виникають на кожному етапі та закликала докласти максимум зусиль на всіх рівнях влади та бути максимально залученими до процесу.

***

05.11.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/uriad-zatverd-iv-vyplatu-6500-hrn-dopomohy-v-ramkakh-paketu-zymova-pidtrymka>

Уряд затвердив виплату 6500 грн допомоги в рамках пакета «Зимова підтримка»

Уряд затвердив програму виплат одноразової грошової допомоги розміром 6500 грн для найбільш вразливих категорій громадян в рамках пакета «Зимова підтримка». Про це повідомила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко.

«Програма розрахована на людей, які потребують найбільшої підтримки: діти-сироти, діти під опікою, діти з інвалідністю в прийомних сім'ях, діти-ВПО, ВПО з інвалідністю, самотні пенсіонери», — повідомила Юлія Свириденко.

Кошти нараховуватимуться автоматично через Пенсійний фонд.

Запуск програми заплановано на початок грудня. Витратити кошти можна буде на ліки, одяг, взуття. Програма охопить понад 660 тисяч людей.

***

07.11.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/kontakt-tsent- sluzhby-zainiatosti-poiasn- iue-iak-kompensuvat- y-vytraty-na-oplatu-pratsi-za-pratsevlash- tuvannia-vro>

Контакт-центр Служби зайнятості пояснює, як компенсувати витрати на оплату праці за працевлаштування ВПО

Державна служба зайнятості дає відповіді на питання, з якими найчастіше люди звертаються до нашого контакт-центру за номером 1518. Цього разу пояснимо представникам бізнесу, як отримати послугу компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщеним особам у період дії воєнного стану.

Така підтримка передбачає виплату підприємцям мінімальної заробітної плати за кожного ВПО, який отримав свій статус після 24 лютого 2022 року.

Для того, щоб отримати такі кошти від держави, потрібно лише оформити трудові відносини з ВПО та подати заяву про компенсацію.

Це можна зробити на порталі «Дія» або ж звернутися з цим питанням до працівників найближчого центру зайнятості.

При виборі особистої зустрічі з працівниками Державної служби зайнятості, потрібно з собою взяти копію наказу про працевлаштування ВПО, відомості про виплату заробітної плати та документи, що підтверджують статус ВПО у такого працівника.

Зверніть увагу, що у випадку працевлаштування людини з інвалідністю потрібно принести ще й копію документу про підтвердження інвалідності.

Подання такої заяви займає до 5 хвилин, опрацьовується запит один робочий день, але рішення про надання компенсації приймається впродовж 5 робочих днів. Така послуга є абсолютно безкоштовною.

Виплата компенсації здійснюється щомісячно протягом 3 місяців, а за ВПО з інвалідністю – 6 місяців на рахунок роботодавця. Після розгляду заяви та прийняття позитивного рішення, кошти автоматично приходять на рахунок роботодавця.

Зверніть увагу, що роботодавці, які працюють у Дніпропетровській, Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Сумській, Харківській, Херсонській та Чернігівській областях, мають право на таку компенсацію впродовж 6 місяців за кожного працевлаштованого ВПО.

***

07.11.2025

Урядовий портал

<https://www.kmu.gov.ua/news/u-kyievi-tryvaie-vseukrainskyi-forum-lideriv-sotsialnykh-zmin>

У Києві триває Всеукраїнський форум лідерів соціальних змін

Всеукраїнський форум лідерів соціальних змін у Києві став платформою, щоб обговорити виклики та пріоритети соціальної сфери в умовах повномасштабної війни та у період післявоєнного відновлення. Серед головних тем — інтеграція внутрішньо переміщених осіб, підтримка сімей і дітей, розвиток системи реабілітації та протезування, а також збереження зв'язку з українцями за кордоном та сприяння їх добровільному поверненню.

У форумі беруть участь понад 200 керівників та фахівців соціальної сфери з усіх регіонів України — вони показують, як реалізується державна політика на місцях, діляться власними ініціативами та успішними практиками з громад.

Форум відкрив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улюгін. У своїй промові він наголосив, що ефективна соціальна політика можлива лише за партнерства держави та громад і бізнесу, і вже є реальні приклади такої співпраці. Тому головне завдання зараз — підтримати людей, які найбільше потребують допомоги по всій країні, а також тих, хто щодня дбає про інших.

«Соціальна політика — це не про самі проблеми, а про те, як їх вирішувати і підтримувати людей в цьому процесі. Дякуємо всім тим, хто щодня піклується про інших і дає впевненість у завтрашньому дні», — звернувся до учасників форуму Денис Улюгін.

Він також додав, що соціальна політика перестає бути набором пільг і виплат — вона стає маршрутом підтримки людини через кейс-менеджмент,

допомагаючи повернутися до активного життя. І за таким принципом команда Мінсоцполітики розробляє Соціальний кодекс.

Народні депутатки Галина Третякова та Тетяна Скрипка акцентували, що соціальна політика має залишатися орієнтованою на людей, а обмін досвідом і взаємна підтримка між фахівцями допомагають досягати результатів.

«Приємно, що відбуваються зустрічі, як сьогодні, і що ми маємо можливість підтримувати та надихати одне одного. Дива створюються людьми, і кожен із вас робить свій внесок. Антропологи зазначали, що людство вижило завдяки взаємній допомозі. Якщо ми продовжимо цю взаємну підтримку, такі дива відбуватимуться й надалі», — сказала Галина Третякова, народна депутатка та голова комітету ВРУ з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

«Сьогодні ми говоримо про найважливіше — про людей і громади, їхню підтримку, щоб вони могли не лише вистояти, а й відновлюватися і розвиватися. Ми працюємо у воєнний час, коли викликів багато, і водночас переосмислюємо соціальну сферу та формуємо нову культуру піклування, підтримки та довіри. І саме від нашої спільної роботи залежить, наскільки ефективно ми зможемо ці виклики подолати», — наголосила Тетяна Скрипка, народна депутатка, голова підкомітету у справах сім'ї та дітей комітету ВРУ з питань гуманітарної та інформаційної політики.

До відкриття долучилися представники міжнародних організацій і громадського сектору — партнерів форуму, які безпосередньо співпрацюють з регіонами та громадами по всій Україні.

«Соціальна робота часто недооцінена, але саме вона є найважливішою, адже щодня підтримує людей на місцях. Ми в УВКБ ООН пріоритезуємо систему соціального захисту населення на всіх рівнях у відповідь на виклики, спричинені війною», — сказала Бернадетт Кастель-Голлінгсворт, представниця Агентства ООН у справах біженців (УВКБ ООН) в Україні.

«Фахівці соціальної сфери щодня шукають рішення у майже неможливих ситуаціях, коли ресурсів завжди менше, ніж потреб. І тоді доводиться обирати, що робити насамперед, щоб люди якнайшвидше могли повернутися до звичного життя. Навряд чи ще кілька років тому ми назвали б це нормою, але зараз це так і є. Всі докладають максимум зусиль, щоб люди ставали самостійною і більше не потребували соціальної підтримки», — поділилася Валерія Вершиніна, виконавча директорка БФ «Стабілізейшн Суппорт Сервісез».

У межах форуму проходили панельні дискусії за ключовими напрямками соціальної політики. Детальніше про кожне обговорення — на сайті Мінсоцполітики.

Довідково

Всеукраїнський форум лідерів соціальних змін організований Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України та Агентством

ООН у справах біженців в Україні за підтримки БФ «Стабілізаційний Суппорт Сервісез».

***

04.11.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/u-centri-zahistu-prav-ditini-u-rivnenskiej-oblasti-govorili-z-ditmi-pro-pro-prava-ta-minnu-bezpeku

У Центрі захисту прав дитини у Рівненській області говорили з дітьми ВПО про права та мінну безпеку

У Центрі захисту прав дитини відбулась зустріч з дітьми ВПО, що була організована спільно з представниками Головного управління ДСНС у Рівненській області та НМЦ ЦЗ та БЖД Рівненської області, говорили про права та мінну безпеку.

Експертка з моніторингу дотримання прав дитини на регіональному рівні Ольга Соколовська-Кравчук розповіла дітям про їхні основні права, обов'язки та пояснила, хто такий Омбудсман України Дмитро Лубінець і куди можна звернутися, якщо ці права порушують.

Водночас експертка з координаційної роботи Центру захисту прав дитини Ірина Садовнік ознайомила дітей із діяльністю Центру, який створено як безпечний простір, де дитина може отримати допомогу, підтримку та захист.

Діти активно ставили запитання, ділилися власним досвідом і дізнавалися, що кожен має право бути почутим, жити у безпеці й отримувати підтримку.

Далі для учасників фахівчиня обласного методичного кабінету з питань безпеки життєдіяльності населення розповіла про правила мінної безпеки: як розпізнати небезпечні предмети, як діяти у разі їх виявлення і чому обережність сьогодні рятує життя.

Завершила зустріч психологиня Головного управління ДСНС у Рівненській області, провівши інтерактивне заняття на підтримку емоційного стану дітей. Через ігрові вправи та техніки релаксації діти вчилися долати тривогу, відновлювати внутрішній спокій і довіру до світу.

Такі зустрічі є надзвичайно важливими для дітей, які через війну були змушені залишити свої домівки. Турбота про їхню безпеку, психологічний комфорт і розвиток – це турбота про майбутнє країни, у якій права дитини справді мають значення.

06.11.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoring-doderzhannya-prav-vnutrishno-peremishchenih-osib-u-modulnomu-mistechku-hersonskoyi-oblasti

Моніторинг дотримання прав внутрішньо переміщених осіб у модульному містечку Херсонської області

Модульне містечко, засноване та відкрите 1 червня 2024 року, складається з чотирьох моноблоків по 21 кімнат у кожному, а також містить житлові та санітарні модулі (туалет/душ), пральні, столові, ігрові та адміністративні модулі. Містечко має освітлення та опалення та повністю мебльоване. Містечко має змогу тимчасово розселити 336 особи.

Площа житлового модуля – 12,8 кв. м. Звести модульне містечко вдалося завдяки допомозі польського уряду.

На сьогодні в даному модульному містечку проживають 193 людини з-поміж жителів Херсонської області, які втратили житло внаслідок збройної агресії РФ.

Розміщення осіб на проживання в модульному містечку здійснюється за результатами розгляду заяви громадянина (ВПО) Чорнобаївською сільською військовою адміністрацією.

Заселення на проживання розраховане з урахуванням потреб кожної сім'ї. У модулях наявні кухні, санітарні вузли, інші місця загального користування. Є ліжка, столи та стільці.

За словами мешканців модульного містечка, умови проживання — задовільні.

На території містечка проживають 44 діти. Вони навчаються онлайн, модульне містечко оснащене інтернетом. В пішій і транспортній доступності - магазини продовольчих та промислових товарів, біля містечка розташована зупинка громадського транспорту.

Проживання в модульному містечку безкоштовне. Особи, які мешкають у модульному містечку, забезпечені продуктами для приготування їжі, засобами гігієни, інформаційною підтримкою та психологічною допомогою коштом благодійних організацій та волонтерської допомоги.

Водночас відкритим залишаються питання:

- безперешкодного пересування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення територією та приміщеннями МТП, а також безбар'єрного доступу до санітарно-гігієнічних об'єктів або їх розумного пристосування
- безпеки у разі повітряної тривоги, адже найпростіші укриття відсутні.

Під час здійснення моніторингового візиту було розповсюджено матеріали просвітницького характеру щодо порядку звернення до

Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в разі порушення прав громадян.

***

07.11.2025

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини

https://ombudsman.gov.ua/news_details/monitoringovij-vizit-do-misc-timchasovogo-prozhivannya-vnutrishno-peremishchenih-shcho-roztashovani-v-m-bucha

Моніторинговий візит до місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених, що розташовані в м. Буча

Представництво Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Київській області та місті Києві спільно з Регіональним координатором зі зв'язків з громадськістю здійснили моніторинговий візит до місць тимчасового проживання (далі — МТП) внутрішньо переміщених осіб (далі — ВПО), що функціонують на базі:

Комунального закладу Київської обласної ради «Пластовий вишкільний центр» (вул. Антонія Михайловського, 54, м. Буча);

- модульного містечка за адресою вул. Депутатська, 1 В, м. Буча;
- модульного містечка за адресою вул. Євгена Гребінки, 2, м. Буча;
- модульного містечка за адресою вул. Вокзальна, 46 А, м. Буча.

Під час відвідування встановлено, що:

- у МТП на базі Комунального закладу Київської обласної ради «Пластовий вишкільний центр» на момент моніторингового візиту ВПО не проживають;
- у МТП за адресою вул. Депутатська, 1 В, м. Буча проживає 68 ВПО, зокрема 12 дітей, 8 осіб з інвалідністю, 12 осіб віком до 55 років, решта — особи пенсійного віку;
- у МТП за адресою вул. Євгена Гребінки, 2, м. Буча проживає 17 ВПО, з яких всі чоловіки;
- у МТП за адресою вул. Вокзальна, 46 А, м. Буча проживає 160 ВПО, які прибули з різних областей України (Донецька, Луганська, Запорізька), а також жителі Бучацького району, які втратили житло під час окупації.

Всі будинки в МТП обладнані необхідною кухонною та побутовою технікою. В кімнатах наявні меблі для комфортного проживання, санітарія та гігієна відповідають встановленим законодавством нормам.

В окремих МТП забезпечено доступність будівель для маломобільних верств населення та вільний доступ до інформації та послуг (медичних, освітніх, соціальних). У всіх МТП ВПО отримують допомогу від благодійних фондів та організацій.

У межах візиту проведено анонімні інтерв'ю з 15 особами з-поміж ВПО, які проживають у МТП, за результатами чого зафіксували потреби та

проблемні питання, якими поділились мешканці. Також проведено просвітницький захід з інформування ВПО щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, та роз'яснено порядок та підстави звернення за захистом прав людини.

Звернення щодо порушення права мешканців МТП під час моніторингового візиту на адресу Уповноваженого не надходили.

Місцеве самоврядування

04.11.2025

Львівська обласна військова адміністрація

<https://loda.gov.ua/news/151006>

У Львівській ОДА відбулося засідання членів Конгресу місцевих і регіональних влад при Президентові України від Львівської області

Учасники обговорили питання, які вдалося вирішити від попереднього засідання, та нові виклики у соціальній, освітній та енергетичній сфері.

Сьогодні, 4 листопада, під головуванням заступника голови ЛОДА Андрія Годика відбулося чергове засідання Конгресу місцевих і регіональних влад при Президентові України від Львівської області. Офлайн та онлайн до обговорень долучились представники профільних міністерств, департаментів облдержадміністрації та керівники територіальних громад.

«Ми прозвітували про вирішення питань, які порушували на попередньому конгресі, та обговорили ті проблеми, які зараз турбують громади. Мова йде про забезпечення прав дітей, енергетику, реалізацію освітніх проєктів, зокрема, виділення субвенцій на матеріальне забезпечення, також оплату праці педагогів. Щиро переконаний, що вже до наступного конгресу вдасться втілити їх у конкретні закони», – наголосив Андрій Годик.

Вирішення питань, які розглянули на попередньому засіданні 19 травня

У січні цього року Верховна Рада внесла зміни до Бюджетного кодексу і реформувала систему планування бюджету, зокрема в частині планування та реалізації публічних інвестиційних проєктів. Відповідно до нових законів, формуванням пріоритетів та погодженням єдиного проєктного портфелю публічних інвестицій мали б займатися місцеві інвестиційні ради. Але принципи роботи таких рад Мінекономіки не затвердило. З ініціативи Львівської ОДА це питання вдалося вирішити.

Щодо проєкту «Покращення житлових умов ВПО на сході України», то у 3 громадах Львівської області для ВПО мали облаштувати 500 квартир. У 2024 році Міністерство з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України ліквідували і проєкт призупинили. У цьому році Міжнародна організація з міграції, ЛОДА та 2 громади – Кам'янка-Бузька та Старосамбірська – погодилися продовжувати реалізацію проєкту.

Підтримка ЗСУ із коштів бюджетів територіальних громад

«Наше спільне завдання максимально акумулювати фінансовий ресурс і обласного бюджету і бюджетів територіальних громад на потреби Сил оборони. Станом на 1 жовтня Львівщина спрямувала 1,82 млрд гривень видатків на безпеку та оборону. Із обласного бюджету виділили 669 млн. Якщо порівняти співвідношення таких видатків до видатків на утримання апарату, то абсолютні лідери Сокільницька, Городоцька, Мурованська і Великомоствівська», – зазначив Андрій Годик.

Загалом на потреби пов'язані зі збройною агресією РФ проти України, Львівщина спрямувала 2,76 млрд гривень. Але 19 із 73 територіальних громад витратили на це менше, ніж 5% свого бюджету. Найнижчі місця посіли Підкамінська – 1,4%, Самбірська – 1,6%, Добросинсько-Мегерівська громада – 1,8%, Бісковицька – 1,8%, Хирівська – 1,9%, Турківська – 2,0%, Рудківська – 2,2%.

«Загальна картина доволі неоднорідна, тому маю велике прохання, особливо до цих 19 громад, перегляньте ваші пріоритети. Бо нашим спільним і єдиним пріоритетом зараз має бути ефективне забезпечення Сил оборони», – підкреслив Андрій Годик.

Права дітей

У Львівській області на обліку перебуває 2 175 дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування. З них 1985 влаштовані у сімейні форми виховання.

За три квартали цього року 49 дітей всиновили, а ще 208 влаштували під опіку.

Крім того, цього року вдалося створити 2 дитячі будинки сімейного типу та 10 прийомних сімей. Загалом на Львівщині функціонує 45 дитячих будинків сімейного типу та 84 прийомні сім'ї, в яких виховується 458 дітей.

«Цього року за державною субвенцією ми отримали 35 млн гривень для придбання житла для ДБСТ. Дві такі сім'ї уже отримали документи. Ще 3 на стадії підписання. Плануємо на початку грудня вручити ключі ДБСТ у Стрийській громаді, а на день Святого Миколая – двом ДБСТ у Мостиській громаді. Що важливо, нам вдалося зекономити 3 млн гривень під час купівлі будинків, тож ці кошти повернуться у державний бюджет», – зазначив заступник голови Львівської ОДА Іван Собко.

Освіта, енергетика, відновлення

Також на засіданні директор департаменту освіти і науки Львівської ОДА Олег Паска наголосив на необхідності запровадження державної субвенції на розвиток інклюзивного освітнього середовища та розширення субвенції на закупівлю шкільних автобусів для закладів професійно-технічної та фахової передвищої освіти. Крім того, члени Конгресу місцевих і регіональних влад обговорили врегулювання питання анулювання нереалізованих технічних умов на приєднання до електричних мереж та роботу Реєстру збитків, що фіксує шкоду, завдану РФ.

***

06.11.2025

Сумська міська рада

<https://dszn.smr.gov.ua/materialna-dopomoga-za-programoyu-myloserdya-dlya-simej-yaki-vtratyly-zhytlo-cherez-vijnu/>

Постраждалі жителі Сумської територіальної громади можуть отримати матеріальну допомогу в рамках програми «Милосердя»

Війна принесла багато біди — тисячі українських родин залишилися без даху над головою або ж їх житло зазнало пошкоджень. На жаль, це торкнулося і мешканців нашої громади.

Щоб допомогти жителям громади, чиї домівки були зруйновані або серйозно пошкоджені внаслідок російської агресії, міською програмою «Милосердя» передбачена виплата матеріальної допомоги. Це соціальна виплата, яка здійснюється коштом бюджету громади.

Допомогу можуть отримати громадяни, які на момент події або звернення мали зареєстроване чи задеклароване місце проживання в межах громади, а також внутрішньо переміщені особи, які були офіційно зареєстровані за адресою пошкодженого житла не менше року.

Сума допомоги залежить від рівня пошкодження. Це може бути 100 тисяч гривень — якщо житло повністю зруйноване або 50 тисяч гривень — якщо житло пошкоджене та непридатне для проживання.

Для отримання матеріальної допомоги необхідно звертатися безпосередньо до Департаменту соцзахисту населення (або на відділені робочі місця), маючи документи, які засвідчують особу, право власності на житло, акт обстеження пошкодженого або зруйнованого майна. Залежно від складу постраждалої сім'ї можуть подаватися свідоцтва про народження дітей до 14 років та витяги з реєстру громади про місце проживання кожного члена родини.

***

05.11.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/242209>

Фундація Олени Зеленської надала гуманітарну допомогу вже понад 600 великим прийомним родинам

Перша леді України разом із командою Фундації Олени Зеленської та партнерами відвідала великі прийомні родини на Полтавщині, які цієї осені отримали гуманітарну допомогу від Фундації.

З початку діяльності Фундація Олени Зеленської системно забезпечує допомогою великі прийомні родини з різних регіонів України, зокрема й ті, що проживають на прифронтових і деокупованих територіях, а також внутрішньо

переміщені сім'ї та родини, що отримали житло в межах субвенції з державного бюджету.

«Гуманітарна допомога для великих прийомних родин – приклад того, як якісна підтримка змінює життя цілих сімей. Це один із напрямів роботи Фондації, адже ми прагнемо, щоб кожна дитина мала дім, турботу й можливість розвиватися. Для нас важливо не лише реагувати на нагальні потреби, а й створювати сталі умови, у яких діти зростають у любові, безпеці й підтримці. Саме завдяки таким партнерствам і спільним ініціативам уже понад 600 родин отримали необхідну гуманітарну допомогу», – зазначила Олена Зеленська.

Одна з них – велика прийомна родина Олени Гусаренко, у якій дев'ятеро дітей. П'ятеро з них – рідні брати й сестри. Її відвідали Олена Зеленська, команда Фондації та голова Представництва ЮНІСЕФ в Україні Мунір Мамедзаде.

У межах субвенції з державного бюджету для цієї сім'ї придбали просторий будинок. Але житло потребує облаштування та техніки. Саме тому Фондація Олени Зеленської спільно з ЮНІСЕФ в Україні цього року започаткувала ініціативу «Від будинку до домівки». Вона створена, щоб допомогти великим прийомним родинам, які отримали житло в межах державної субвенції, облаштувати його відповідно до своїх потреб. У межах ініціативи вже провели оцінку індивідуальних потреб 105 великих прийомних родин.

Ініціатива передбачає підтримку всіх сімей, яким придбають будинки до кінця року коштом субвенції. Вона стала можливою завдяки фінансовій підтримці партнерів, включно з урядами Польщі, Німеччини та національними комітетами ЮНІСЕФ.

«ЮНІСЕФ пишається співпрацею з Фондацією Олени Зеленської, допомагаючи перетворювати будинки на справжні домівки та створювати теплі, стабільні й турботливі умови для тих, хто їх потребує найбільше», – сказав Мунір Мамедзаде.

Крім того, цієї осені Фондація надала гуманітарну допомогу 32 великим прийомним родинам у Полтавській області за підтримки чеської компанії MND Group.

Перша леді спільно з чеськими партнерами та представником Посольства Чехії в Україні завітала до ще однієї великої прийомної родини – Григорія та Наталії Пічкурів. Фондація Олени Зеленської за підтримки MND Group передала сім'ї побутову техніку та гаджети, необхідні для навчання й повсякденних потреб.

«Наш вклад – це той мінімальний внесок, який ми як бізнес можемо зробити в нелегкий час війни для України. Адже допомога дітям не знає ні меж, ні кордонів», – зазначив директор ТОВ «Горизонти» / MND Ukraine Лукаш Свозіл.

***

07.11.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/242395>

На Порталі Рад ВПО вже доступний посібник «Радник для Рад ВПО»

Це перша частина практичного видання, створеного для Рад ВПО, представниць та представників місцевого самоврядування та активних мешканців громад. Його мета – допомогти громадам системно працювати із залученням внутрішньо переміщених людей, розуміти їхні потреби та створювати ефективні програми підтримки.

У посібнику знайдете три ключові розділи:

- Оцінка потреб ВПО у громадах – як організувати збір даних та ухвалювати рішення на основі фактів, а не припущень.
- Застосування гендерно чутливого підходу – як забезпечити рівні можливості для всіх та враховувати потреби різних груп.
- Розробка та впровадження місцевих програм підтримки ВПО – покрокові рекомендації від ідеї до оцінки результатів.

«Радник для Рад ВПО» допоможе ухвалювати зважені рішення, залучати переселенок і переселенців до розробки місцевих політик і формувати інклюзивне відновлення на засадах рівних можливостей.

Зберігайте електронний файл посібника собі на Порталі Рад ВПО.

Посібник складений Благодійною організацією Благодійний фонд «Стабілізуєшн Суппорт Сервісез» у межах проєкту «Підтримка спроможності державних установ та місцевих громад у зміцненні системи соціального захисту в Україні», що втілюється за підтримки UNHCR Ukraine – Агентство ООН у справах біженців в Україні (УВКБ ООН).

***

07.11.2025

Полтавська обласна військова адміністрація

<https://poda.gov.ua/news/242431>

Команда Полтавської ОВА долучилася до Всеукраїнського форуму лідерів соціальних змін

7 листопада стартував Всеукраїнський форум лідерів соціальних змін. Понад 200 керівників і фахівців соціальної сфери з усіх регіонів України зібралися, щоб обговорити головні виклики й пріоритети соціальної політики. Від Полтавщини взяли участь заступник начальника обласної військової адміністрації Антон Чубенко, директорка Департаменту соціального захисту населення ПОВА Людмила Корнієнко та директорка Полтавського обласного центру соціальних служб Світлана Півень.

Захід відкрив Міністр соціальної політики, сім'ї та єдності України Денис Улютін. Він зауважив, що соціальна політика стає маршрутом підтримки людини, побудованим на принципах кейс-менеджменту. Саме за цією логікою команда Міністерства працює над створенням Соціального кодексу.

«Соціальна політика — це не про самі проблеми, а про те, як їх вирішувати і підтримувати людей в цьому процесі. Дякуємо всім тим, хто щодня піклується про інших і дає впевненість у завтрашньому дні», – зазначив Денис Улютін.

Серед головних тем — інтеграція внутрішньо переміщених осіб, підтримка сімей і дітей, розвиток системи реабілітації та протезування, а також збереження зв'язку з українцями за кордоном та сприяння їх добровільному поверненню.

«Під час форуму говоримо про підтримку людей, актуальні проблеми та напрацювання у сфері соціального захисту в умовах повномасштабного вторгнення. Виклики та потреби з'являються постійно, водночас працюємо над цим та переосмислюємо соціальну сферу, – сказав Антон Чубенко. – Завдяки синергії зусиль кожного працівника соціальної сфери створюємо умови для гідного життя кожної людини. Підтримуємо і дбаємо про тих, хто цього потребує найбільше».

У форумі взяли участь представники міжнародних організацій і громадського сектору — партнерів форуму, які безпосередньо співпрацюють з регіонами та громадами по всій Україні.

Панельні дискусії провели за ключовими напрямками соціальної політики. Зокрема йшлося про створення єдиної системи підтримки ВПО, збереження людського капіталу. Окремо акцентували, як працює система захисту прав дитини як на національному, так і місцевому рівні. Також у фокусі – соціальна згуртованість як запорука єдності та спільного розвитку українців.

Всеукраїнський форум лідерів соціальних змін організований Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України та Агентством ООН у справах біженців в Україні за підтримки БФ «Стабілізейшн Суппорт Сервісез».

***

05.11.2025

Кіровоградська обласна військова адміністрація

<https://oda.kr-admin.gov.ua/news/kirovogradschina-prodovzhue-prijmativnutrishno-peremischenih-ukraintsiv>

Кіровоградщина продовжує приймати внутрішньо переміщених українців

Кіровоградщина продовжує приймати внутрішньо переміщених українців

Цієї ночі ми зустріли ще 31 жителя Донецької області. Людей розмістили в Олександрівській громаді, де підготували все необхідне для тимчасового проживання.

З серпня, відколи стартувала евакуація з Павлоградського хабу, до нашої області вже евакуйовано 337 осіб, серед яких 23 дитини та 81 маломобільна людина.

Усі евакуйовані забезпечені житлом, харчуванням, речами першої необхідності. Тим, хто цього потребував, надано медичну та психологічну допомогу. Постійно підтримує переселенців Товариство Червоного Хреста України, надаючи гуманітарну допомогу.

Загалом, з початку року на Кіровоградщину перемістилися 6528 внутрішньо переміщених осіб.

***

04.11.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/zapit-na-spravedlivist-mariupol-vzjav-uchast-u-regionalnomu-forumi-v-kievi>

Запит на справедливість: Маріуполь взяв участь у регіональному форумі в Києві

У столиці пройшов Регіональний форум "Реагування на шкоду, завдану війною: побудова партнерства прифронтових громад". У ньому взяли участь представники громад, організації, представники громадянського суспільства із дев'яти областей України.

Щоб досягти справедливості для Маріуполя та маріупольців з ініціативи міського голови Вадима Бойченка створена правозахисна ініціатива - "Mariupol Justice".

За словами заступника міського голови Маріуполя Андрія Ремпеля, її мета - сформуванню юридичну базу для визнання на міжнародному рівні трагедії міста, як свідомого злочину РФ проти мирного населення. Це також має стати фундаментом для розробки компенсаційного механізму.

"Головний запит від маріупольців – справедливість. Визнати на міжнародному рівні трагедію Маріуполя, як цілеспрямований військовий злочин РФ. А також – отримання компенсації за знищене майно людей та громади. Ми працюємо для досягнення цього спільно з українським Урядом та міжнародними партнерами", – зазначив Андрій Ремпель

Керівник дніпровського центру "ЯМаріуполь" Олександр Халявінський зазначив, що наразі мережа активно працює в напрямі збору заяв маріупольців до міжнародного Реєстру збитків для України. Фахівці допомагають з консультаціями щодо документів та внесення відомостей. Наразі майже 14 тисяч повідомлень від маріупольців подано через центри "ЯМаріуполь" та Маріупольський ЦНАП. Робота за цим напрямком триває.

Форум організовано Реєстром збитків, завданих агресією РФ проти України, та Представництвом Міжнародної організації з міграції в Україні.

***

05.11.2025

Маріупольська міська рада

<https://mariupolrada.gov.ua/news/pensijnij-fond-ukraini-chi-mozhut-pereselenci-samostijno-oformiti-subsidiju-na-orendovane-zhitlo>

Пенсійний фонд України: Чи можуть переселенці самостійно оформити субсидію на орендоване житло?

«Я є внутрішньо переміщеною особою й планую орендувати кімнату в гуртожитку, орендодавець - юридична особа. Чи можу я самостійно оформити субсидію на оренду цього житла?» - серед поширених питань. Головне Управління ПФУ в Донецькій області відповідає, що у переселенців є така можливість.

Внутрішньо переміщені особи, які орендують житло у юридичних осіб, можуть долучатись до програми державної адресної допомоги, спрямованої на покриття витрат на оренду житла*. Наймач, який є уповноваженою особою домогосподарства щодо отримання субсидії на найм житла, може самостійно подати заяву та договір найму житла між наймодавцем – юридичною особою та наймачем.

Перелік документів:

- заява (встановленої форми);
- договір найму;
- інші документи, які підтверджують право чи статус / стан здоров'я ВПО або підтверджують певні життєві обставини (розірвання шлюбу, встановлення для подружжя режиму окремого проживання, стягнення аліментів, визначення місця проживання дитини з одним із батьків тощо).

Документи можливо подати через:

- сервісні центри Пенсійного фонду України;
- вебпортал електронних послуг Пенсійного фонду України;
- Центри надання адміністративних послуг;
- Соціальний вебпортал електронних послуг Міністерства соціальної політики України (за технічної можливості).

08.11.2025

Дніпровська міська рада

<https://dniprorada.gov.ua/uk/articles/item/77744/popri-vijnu-mi-stvoryuemo-seredovische-doviri-ta-novih-mozhливостей-dlya-vpo-zastupnik-miskogo-golovi-dnipra-pro-provedennya-integracijnogo-zahodu-tam-de-mrii-buduyut-mista#gsc.tab=0>

«Попри війну, ми створюємо середовище довіри та нових можливостей для ВПО», - заступник міського голови Дніпра про проведення інтеграційного заходу «Там, де мрії будують міста»

У Дніпрі провели інтеграційний захід «Там, де мрії будують міста». У межах події працювали тематичні зони: «Діалог рішень», «Ярмарок можливостей», «Простір довіри» та «Дитяче містечко». Гості познайомилися із місцевими та релокованими підприємцями, ознайомилися з актуальними вакансіями, отримали консультації, пройшли майстер-класи й відвідали зону психологічної підтримки.

«Дніпро продовжив приймати переселенців ще у перші дні повномасштабного вторгнення, і ми працюємо для того, щоб усі відчували себе частиною громади. У місті нині понад 185 тисяч внутрішньо переміщених осіб, і їхня кількість зростає через події на сході. Ми вдячні громадським організаціям, міжнародним партнерам і меру міста Борису Філатову за підтримку. Для нас ВПО — не просто гості, це наші люди, повноправні мешканці Дніпра, які мають ті ж права і можливості, що й усі містяни. Попри війну, ми створюємо середовище довіри та нових можливостей», - зазначив директор департаменту соціальної політики Дніпровської міської ради, заступник міського голови Едуард Піддубний.

На форумі представили десятки громадських і благодійних організацій, які підтримують переселенців і містян.

«Ми розробили різноманітну програму — від творчих майстер-класів для дітей до зон психоемоційного розвантаження. Проблема працевлаштування для ВПО залишається актуальною, і саме тому такі зустрічі важливі: тут можна не лише знайти роботу, а й відчутти, що тебе чують і підтримують», - розповіла голова Координаційної ради з питань ВПО Ольга Новікова.

Одним з найгостріших питань для ВПО є пошук роботи. На заході працював «Ярмарок можливостей», де всі бажаючі могли ознайомитися з актуальними вакансіями у місті та обрати щось для себе.

«Ми зібрали роботодавців, благодійні фонди, центр зайнятості та освітні ініціативи. Люди можуть знайти роботу, отримати консультацію, записатися на курси або дізнатися, як започаткувати власну справу. Це реальний майданчик, який допомагає людям рухатися вперед, навіть у складні часи», - зазначила начальниця інспекції з питань праці Дніпровської міської ради Тетяна Янушкевич.

Підприємця з Лисичанська Марія Косілка зі свого досвіду знає, як це запускати власну справу на новому місці.

«Ми релокували виробництво до Дніпра після початку війни. Для мене участь у заході — це можливість розповісти про свій бренд, знайти нових співробітників і партнерів. Професія швачки зараз дуже затребувана, і такі платформи допомагають знайти фахівців, які готові працювати й розвиватися. Водночас це шанс заявити про себе, адже про релокований бізнес часто знають менше, ніж про місцевий», - розповіла вона.

«Такі заходи як сьогодні допомагають не лише відволіктися від подій сьогоднішнього дня, а й отримати корисну інформацію та знайомства. Ми презентуємо проєкт «Простір зцілення», який реалізується за підтримки уряду Німеччини. Пропонуємо безоплатну психологічну допомогу у живому форматі, що зараз особливо цінно. Люди втомилися від онлайн-спілкування, тому можливість поговорити наживо, отримати підтримку і просто відчуття теплоти — надзвичайно важлива», - поділилася лікар-психіатр, представниця ГО «Січеславська просвіта» Олена.

Ярмарок можливостей реалізовано в межах програми «Єднання заради дії», що впроваджується міжнародною організацією IREX спільно з українським благодійним фондом Stabilization Support Services за підтримки Державного департаменту США.

***

03.11.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/svitlana-onyshchuk-zustrilasia-z-mizhnarodnyu-partneramy-zasnovnykom-blahodiinoho-fondu-moveukraine-dzhonom-shmorhunom-ta-ioho-komandoiu>

Світлана Онищук зустрілася з міжнародними партнерами — засновником благодійного фонду MoveUkraine Джоном Шморгуном та його командою.

Під час повномасштабної війни спільно реалізували низку важливих проєктів:

- облаштування житла для внутрішньо переміщених людей;
- розвиток мережі реабілітаційних закладів — у гірських районах уже споруджуються два модульні відділення, ще два на черзі.

"Працюємо над забезпеченням медичних установ сучасним обладнанням для відновлення. Попереду — новий проєкт для лікарень і ветеранів, які проходять реабілітацію", — зазначила керівниця області.

Світлана Онищук подякувала друзям Прикарпаття за постійну підтримку та зазначила, що разом можна зробити більше!

***

04.11.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/vpo-v-tsyfrakh-na-prykarpatti-stanom-na-03112025>

ВПО в цифрах на Прикарпатті станом на 03.11.2025

- 109 770 людей – загальна кількість ВПО відповідно до Єдиної інформаційної бази даних про внутрішньо переміщених людей;
- 860 людей – кількість ВПО, які стали на облік за жовтень 2025 року;
- 843 людини – кількість ВПО, які знялися з обліку за жовтень 2025 року (повернулися до постійного місця проживання або самостійно знялися через застосунок «Дія»).

***

06.11.2025

Івано-Франківська обласна державна адміністрація

<https://www.if.gov.ua/news/v-ivano-frankivskii-ova-obhovoryly-stand-zabezpechennia-zhytloom-vnutrishno-peremishchenykh-liudei>

В Івано-Франківській ОВА обговорили стан забезпечення житлом внутрішньо переміщених людей

Під керівництвом заступника голови Івано-Франківської обласної державної адміністрації Вадима Созоника відбулося засідання Координаційної комісії з обліку об'єктів нерухомого майна, призначених для проживання внутрішньо переміщених людей (ВПО).

У засіданні взяли участь члени комісії, представники департаменту розвитку громад та територій обласної державної адміністрації, благодійного фонду «Рокада», а також в онлайн-форматі долучилися представники районних державних адміністрацій, зокрема Коломийської та Косівської, які входять до складу місцевих комісій з обстеження об'єктів нерухомості.

Під час обговорення розглянули:

- акти обстеження об'єктів нерухомого майна, складені районними комісіями;
- стан придатності об'єктів для проживання ВПО після реконструкції або капітального ремонту;
- перелік земельних ділянок, запропонованих для подальшого обстеження та можливого використання під житло для переселенців.

За результатами роботи ухвалено рішення про передачу визначених земельних ділянок комісіям з обстеження при райдержадміністраціях та затверджено акти обстеження.

05.11.2025

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/u-ternopoli-vidbuvsia-iarmarok-mozhlyvostei-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

У Тернополі відбувся “Ярмарок можливостей” для внутрішньо переміщених осіб

Захід, який об’єднав представників влади, громадських організацій, бізнесу та ВПО, відбувся сьогодні у приміщенні Open Space Ternopil. Його мета — допомогти внутрішньо переміщеним особам знайти роботу, започаткувати власну справу чи пройти професійне перенавчання.

До відкриття “Ярмарку можливостей” долучився заступник начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Володимир Василенко, який привітав учасників і наголосив на важливості ініціатив, що сприяють працевлаштуванню та соціальній інтеграції ВПО:

“Ви — приклад для інших, хто сьогодні живе й працює на Тернопільщині. У нашій області — понад 26 тисяч внутрішньо переміщених осіб працездатного віку, і такі заходи допомагають знайти себе, реалізувати свої вміння, відчувати підтримку громад. Представники органів влади, бізнесу, громадських організацій готові підказати, допомогти, спрямувати. А ви, своєю чергою, передавайте здобуті знання й досвід своїм друзям та колегам — так ми разом створюємо спільноту можливостей”.

Участь у відкритті також взяли Яна Шкуратова, регіональна координаторка Програми “Єднання заради дії”, та Микола Городецький, директор Тернопільського обласного центру зайнятості. Вони наголосили, що “Ярмарок можливостей” — це приклад ефективної співпраці влади, бізнесу та громадського сектору задля розширення можливостей для ВПО знайти своє місце на ринку праці.

Протягом дня діяли кілька тематичних локацій:

- «Послуги Державної служби зайнятості» — учасники дізнавалися про актуальні програми підтримки, можливості навчання та перенавчання.
- «Роботодавці Тернопільщини» — регіональні компанії презентували вакансії, у тому числі з наданням житла для переселенців.
- «Організації громадянського суспільства» — надавали юридичні, кар’єрні, психологічні консультації.
- «Ти як?» — локація ментального здоров’я з практичними порадами щодо відновлення внутрішньої рівноваги.

Однією з найяскравіших зон став ярмарок виробів ВПО “Незламні”, де представляли власноруч виготовлені вироби — приклади креативності та підприємливості.

Для охочих розвиватися професійно відбулися майстер-класи зі складання резюме, проходження співбесіди, воркшопи з відкриття власної справи, самозайнятості та соціального підприємництва.

Завершився захід панельною дискусією “Життя з нуля: моя особиста історія розвитку бізнесу на Тернопільщині”, де учасники поділилися своїми історіями успіху, доводячи: навіть після втрат можна почати нову справу й досягти успіху.

Такі ініціативи ще раз доводять: спільними зусиллями влади, бізнесу та громад можна створювати реальні можливості для тих, хто починає життя заново.

***

06.11.2025

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/prohrama-iednannia-zarady-dii-pidtrymka-dlia-vnutrishno-peremishchenykh-osib>

Програма “Єднання заради дії” – підтримка для внутрішньо переміщених осіб

Програма “Єднання заради дії”, яку реалізує Рада міжнародних наукових досліджень та обмінів IREX спільно з українським благодійним фондом “Stabilization Support Services” за підтримки Державного департаменту США, розпочала національну інформаційну кампанію, що триватиме по грудень 2025 року.

Мета кампанії – надати внутрішньо переміщеним особам (ВПО) більше можливостей для інтеграції у громадах, сприяти їхній участі у житті місцевих спільнот, розвитку лідерства та підтримці національного відновлення України.

Основні напрями:

1. Працевлаштування ВПО – інформування про доступні вакансії, послуги служби зайнятості, можливості співпраці з місцевими роботодавцями та відкриття власної справи.
2. Освіта для дітей ВПО – заохочення до повернення дітей до офлайн-навчання, інформування про освітні можливості, підтримку з боку шкіл і місцевої влади.

Детальніше - за посиланням: <https://yednanniazaradydii.org.ua/>

06.11.2025

Тернопільська обласна військова адміністрація

<https://oda.te.gov.ua/news/u-ternopilskii-ova-obhovoryly-aktyvizatsiiu-spivpratsi-z-derzhmolodzhytлом-dlia-pidtrymky-molodi-vpo-ta-inshykh-pilhovyykh-katehorii-naselennia>

У Тернопільській ОВА обговорили активізацію співпраці з Держмолодьжитлом для підтримки молоді, ВПО та інших пільгових категорій населення

Перший заступник начальника Тернопільської обласної військової адміністрації Степан Куйбіда провів робочу зустріч із Михайлом Петраковим, в.о. заступника голови правління Державної спеціалізованої фінансової установи „Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву”, та Андрієм Козаком, начальником відділення Державної спеціалізованої фінансової установи „Державний фонд сприяння молодіжному житловому будівництву” „Тернопільське регіональне управління”

Метою зустрічі стало посилення співпраці між обласною адміністрацією, місцевими органами влади та Держмолодьжитлом для розширення можливостей пільгового житлового кредитування молоді, молодих сімей, внутрішньо переміщених осіб, військовослужбовців, ветеранів, освітян, медиків та інших категорій громадян.

Учасники обговорили шляхи розвитку пільгових механізмів кредитування для придбання або будівництва доступного житла в області.

«Ми повинні відстежувати ті напрями, які сьогодні є найбільш актуальними для області, зокрема щодо забезпечення житлом працездатного населення серед ВПО», – наголосив Степан Куйбіда.

Держмолодьжитло сьогодні є виконавцем 8 державних та 60 місцевих програм, спрямованих на розвиток доступного житла. В нашій області діє Тернопільське регіональне управління установи, яке реалізує як державні, так і місцеві житлові програми — зокрема Програму кредитування молодіжного житлового будівництва в Тернопільській області на 2023–2026 роки та Програму “Доступне житло” на 2025–2026 роки у Тернопільській міській територіальній громаді.

Значна увага приділяється забезпеченню житлових прав внутрішньо переміщених осіб. Так, за результатами 22-го етапу відбору програми “Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб”, 28 родин ВПО, які проживають у Тернопільській області, стали переможцями і отримали право на оформлення пільгового кредиту на придбання житла за кошти Банку розвитку Ради Європи.

Програма “Житло для ВПО” передбачає одні з найбільш доступних умов в Україні:

- 3% річних;
- строк кредитування – до 30 років;

- перший внесок – лише 6% вартості житла.

Нещодавно методом прозорості комп'ютерної вибірки визначено 4 000 кандидатів, із яких після верифікації буде сформовано фінальний список 1 100 осіб, що зможуть отримати кредити на купівлю житла. З початку дії програми вже понад тисяча сімей ВПО отримали власне житло.

Обласна військова адміністрація, своєю чергою, продовжує працювати над впровадженням місцевих житлових програм та забезпеченням їх фінансування коштом обласного бюджету і бюджетів територіальних громад області.

***

06.11.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/na-bukovyni-realizuiut-eksperymentalnyi-proiekt-dlia-vpo-pokhyloho-viku-ta-osib-z-invalidnistiu>

На Буковині реалізують експериментальний проєкт для ВПО похилого віку та осіб з інвалідністю

На сьогодні у ньому беруть участь два надавачі соціальних послуг — Обласна комунальна установа «Чернівецький обласний центр соціально-психологічної допомоги» та Центр надання соціальних послуг Сокирянської громади.

Наразі зазначені установи уклали договори з 6 особами, з яких:

- 3 особи отримують послугу підтриманого проживання у Чернівецькому обласному центрі соціально-психологічної допомоги;
- 3 особи – послугу стаціонарного догляду у Центрі надання соціальних послуг Сокирянської громади.

Нагадаємо, що реалізація експериментального проєкту визначена постановою Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2024 року № 888. Проєкт передбачає надання послуг підтриманого проживання або стаціонарного догляду для внутрішньо переміщених осіб з інвалідністю та людей похилого віку, які потребують догляду, за кошти державного бюджету.

Особи, які уклали договори з надавачами послуг, отримують кошти з державного бюджету на спеціальні карткові рахунки для оплати соціальних послуг у таких розмірах:

- до 16 185,16 грн на одну особу на місяць — за стаціонарний догляд;
- до 9 945,75 грн на одну особу на місяць — за підтримане проживання.

Надавач соціальних послуг отримує оплату через POS-термінал за фактично надані послуги.

Експериментальний проєкт реалізується до 7 серпня 2026 року.

***

07.11.2025

Чернівецька обласна військова адміністрація

<https://bukoda.gov.ua/news/bukovyna-prodovzhuie-nadavaty-prykhystok-dlia-liudei-iaki-pokynuly-ridni-domivky-cherez-postiini-vorozhi-obstrily>

Буковина продовжує надавати прихисток для людей, які покинули рідні домівки через постійні ворожі обстріли

Начальник Чернівецької ОВА Руслан Запаранюк: Буковина продовжує надавати прихисток для людей, які покинули рідні домівки через постійні ворожі обстріли.

Сьогодні до Чернівців прибув черговий евакуаційний потяг із 17-ма мешканцями Донецької та Луганської областей. Серед них є і цілі сім'ї, а також їх домашні улюбленці.

З початку цього року це вже восьмий евакуаційний потяг.

На вокзалі наших людей традиційно зустріли представники Чернівецької ОВА та волонтери міжнародних організацій.

Вони надали евакуйованим особам всю необхідну допомогу, психологічну підтримку та забезпечили трансфер і супровід до місць тимчасового проживання — в Чернівецькій, Хотинській та Магальській територіальних громадах.

Наразі в області є 63 місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у різних громадах, в яких проживає понад 2500 осіб.

***

06.11.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/vid-pochatku-zhovtnia-bezplatno-u-bilsh-bezpechnykh-rehionakh-ukrainy-rozselyly-438-zhyteliv-donechchynu>

Від початку жовтня безплатно у більш безпечних регіонах України розселили 438 жителів Донеччини

Про це повідомляє голова Донецької обласної державної адміністрації, начальник обласної військової адміністрації Вадим Філашкін.

Серед 438 людей — 153 маломобільні особи.

Евакуація триває щодня. Людей розміщують у безпечних регіонах — Чернівецькій, Кіровоградській, Полтавській, Хмельницькій та Львівській областях.

Під час евакуації на транзитних пунктах донеччани отримують гаряче харчування, гуманітарну та психологічну допомогу. Щодня через такі пункти проходить близько 200 людей. Ті, хто потребує безкоштовного житла, поселяються у місцях тимчасового проживання ВПО.

В евакуації беруть участь поліція, ДСНС, військові адміністрації, капелани та волонтери понад 20 організацій.

***

07.11.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/illinivska-hromada-spivpratsiue-z-poltavskoiu-hromadoiu-z-pytan-nadannia-pereselentsiam-sotsialnykh-posluh>

Іллінівська громада співпрацює з Полтавською громадою з питань надання переселенцям соціальних послуг

Представники Іллінівської громади провели робочу зустріч з фахівцями департаменту соціального захисту населення Полтавської міської ради.

Нарада відбулась у рамках національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади», у якому Полтавська громада є партнером для Іллінівської громади.

Під час зустрічі обговорили напрямки співпраці, перелік соціальних послуг і потреби переселенців з Краматорського району, які наразі проживають у Полтавській громаді. Спільна мета — зробити соціальну підтримку людей, які знайшли прихисток у Полтаві, ще ефективнішою.

***

07.11.2025

Донецька обласна державна адміністрація

<https://dn.gov.ua/news/na-donechchyni-provely-zasidannia-koordinatsiinykh-tsentriv-pidtrymky-tsyvilnoho-naselennia10>

На Донеччині провели засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення

У жовтні проведені засідання Координаційних центрів підтримки цивільного населення при Волноваській, Бахмутській, Краматорській та Покровській районних державних адміністраціях, 16 міських, 10 селищних та 8 сільських військових адміністраціях.

До засідань долучилися представники департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації, управління з питань ветеранської політики облдержадміністрації та інших структурних підрозділів Донецької ОДА.

Учасники засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Волноваській РДА обговорили питання волонтерської діяльності, зокрема організацію та проведення зборів для потреб Збройних Сил України, співпрацю з благодійними фондами, а також надання гуманітарної допомоги Благодійним фондом «СІМ'Я ХРИСТА». Також підбили підсумки оздоровчої кампанії дітей Волноваського району у 2025 році

та розглянули проблемні питання, що виникають у громадах під час надання допомоги населенню.

Під час засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Бахмутській РДА розглянули питання сприяння працевлаштуванню переселенців: підбір роботи, проведення професійної орієнтації, залучення до професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації. Особливу увагу приділили важливості психосоціальної підтримки населення та збереженню ментального здоров'я.

Учасники засідання Координаційного центру підтримки цивільного населення при Покровській РДА ознайомилися з досвідом роботи Очеретинської селищної військової адміністрації, яка здійснює діяльність в умовах релокації, а також діяльністю БО БФ «Посмішка ЮА», що реалізує свої ініціативи у 20 областях України.

На засіданні Координаційного центру підтримки цивільного населення при Краматорській РДА підбили підсумки проведення кампанії оздоровлення та відпочинку дітей у 2025 році територіальними громадами району та заплановано заходи з привітання дітей з Днем святого Миколая, різдвяних та новорічних свят.

У територіальних громадах під час засідань Координаційних центрів підтримки цивільного населення порушено низку нагальних питань, зокрема:

- виконання програм підтримки та інтеграції ВПО і мешканців громад, які перемістились до більш безпечних регіонів України;
- соціальний захист та підтримка Захисників та Захисниць України, членів їх сімей та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України;
- аналіз звернень громадян та потреб ВПО, надання матеріальної та гуманітарної допомоги населенню;
- організація роботи в рамках меморандумів про співпрацю громад;
- робота з міжнародними та благодійними організаціями, фондами, партнерами щодо надання всебічної допомоги ВПО;
- діяльність гуманітарних центрів/хабів підтримки ВПО, центрів життєстійкості;
- психосоціальна підтримка та збереження ментального здоров'я у рамках Всеукраїнської програми ментального здоров'я «Ти як?»;
- надання адміністративних та соціальних послуг;
- робота Рад з питань внутрішньо переміщених осіб та Координаційних центрів підтримки цивільного населення;
- реалізація молодіжної політики у громадах, діяльність Молодіжних рад;
- перспективи діяльності Жіночої ради, участь у Конгресі жінок Донеччини;
- проведення опалювального сезону 2025 - 2026 рр. і забезпечення твердим паливом мешканців громад;
- формування безбар'єрного середовища у громадах;

- питання пошкодженого та знищеного майна на територіях громад;
- процедура встановлення статусу безвісти зниклих цивільних громадян на тимчасово окупованих територіях;
- зміни умов виплати пенсій, страхових виплат і державних соціальних послуг;
- організація працевлаштування ВПО та стан ринку праці;
- діяльність служб у справах дітей в умовах воєнного стану;
- підбиття підсумків кампанії з оздоровлення та відпочинку дітей у 2025 році;
- організація освітнього процесу у 2025-2026 навчальному році;
- співпраця громад у межах національного проєкту «Пліч-о-пліч: згуртовані громади»;
- проведення заходів із вшанування пам'яті загиблих (померлих) захисників та захисниць України, утвердження української національної та громадянської ідентичності, а також патріотичних, культурних, мистецьких та спортивних заходів;
- підготовка заходів до Дня захисту дітей, різдвяних та новорічних свят.

Окрему увагу приділили питанням евакуації населення, зокрема сімей з дітьми, маломобільних мешканців та осіб з інвалідністю, до безпечних регіонів України, а також забезпеченню належних умов для їх подальшого розселення та соціальної адаптації.

ОГЛЯД ПУБЛІКАЦІЙ ЗМІ

Центральні

03.11.2025

LB.ua

https://lb.ua/news/2025/11/03/704947_ministr_sotspolitiki_denis_ulyutin.html

Міністр соцполітики Денис Улютін: «ВПО отримують у середньому 10 тисяч гривень виплат на місяць»

Міністерство соцполітики, сім'ї та єдності України готує Соціальний кодекс, який повинен унормувати соціальну політику в країні, стверджує очільник міністерства Денис Улютін. Зараз ця політика, за його словами, виглядає як «відкупитись на місяць» від 15 мільйонів отримувачів державної допомоги партнерськими коштами, бо своїх грошей на це в держави немає і не буде. Що повинно змінитися в захисті найнезахищеніших верств населення, як ВПО планують повертати на ринок праці і чому тарифи мають бути ринковими, Денис Улютін розповів під час тематичної дискусії, що проходила в межах спільного проєкту LB.ua та EFI Group «Нова країна».

«Наше бачення соціальної політики — не розмазати трішки між усіма, а дати виключно тим, хто дійсно потребує, відчутну суму коштів. Зараз у нас 15 мільйонів отримувачів будь-яких соціальних виплат! 15 мільйонів, — відзначає Денис Улютін. — Бюджет Міністерства соцполітики в рамках державного бюджету — понад 470 мільярдів. Додати до цього ще ЄСВ, який іде до Пенсійного фонду, усі виплати ГО, волонтерів, міжнародних партнерів, громадських організацій, і там такий бюджет набігає, який, будьмо чесними, ми як держава дозволити собі не можемо. Узагалі не можемо без міжнародних партнерів».

Соціальний кодекс, над яким працює міністерство, покликаний унормувати соціальну політику так, щоб виплати отримували лише ті, хто дійсно їх потребує, додає він.

«Зараз це просто дати невеличку суму, виплату і забути на місяць. Відкупитись на один місяць. Ми хочемо це трішки змінити. Або не трішки. Залежить від того, як піде дискусія в парламенті, безпосередньо в уряді, бо це питання, які всі намагаються відсунути», — заявив міністр.

Найскладнішим у контексті соціальної підтримки є питання вимушено переміщених осіб, наголошує Улютін.

«Якщо зібрати всю суму державної підтримки, а також підтримки наших міжнародних партнерів, які надають напряму, вийде величезна сума коштів. Хтось отримує більше, хтось менше, але в середньому ВПО отримує десь 10 000 гривень на людину. Порівняно з тим, хто працює, це досить непогано, бо в соціальній сфері є працівники, які отримують 6–8 тисяч гривень. І тут теж постає питання про соціальну справедливість», — додав міністр.

Задача Мінсоцполітики, наголошує Денис Улютін, максимально «вивести людей в економіку». За останні дев'ять років, додає міністр, напрацьовано «багато різних інструментів» для ВПО. Їх мають структурувати так, аби звести в один цифровий модуль, де можна буде бачити всі види допомог, підтримок або можливостей для ВПО.

Серед таких програм міністр соцполітики відзначив:

- Платформу «Прихисток. Робота». Вимушено переміщена особа може побачити в застосунку місто або орган місцевого самоврядування, пропозицію роботи та житла від роботодавця;
- Ваучери на навчання або перенавчання;
- Різні форми житлової підтримки, як-от оренда житла. «Я розумію, що зараз це не зовсім добре працює, але ми йдемо до того, щоб його вдосконалити. Запроваджена програма пільгового кредитування для ВПО. Там шикарні умови, держава компенсує 70 % першого внеску і 70 % щомісячних платежів першого року. Тобто це найскладніший етап життя вимушено переміщеної особи, коли ти потребуєш найбільшої підтримки. Я знаю, що й регіони долучаються до цієї програми — категоріям, які найпотрібніші в регіоні, дофінансовують ті 30 % у цій програмі», — зауважив міністр.

Однак людей, які розуміють, що саморозвиток, пошук роботи — це набагато краще, ніж бути на утриманні держави, насправді мало, додав він.

Міністр праці та соціальної політики України Денис Улютін

При цьому Денис Улютін закликав до чесної та дорослої розмови про соціальну політику в країні, бо щоразу вона скочується до соціального популізму.

«Ми всі формуємо вимогу державі: "Держава заплатить". Не заплатить. Забудьте про це. Держава не має коштів. Це кошти платників податків, — нагадав міністр. — Коли ми говоримо про соціальні підходи, повинні говорити, що платники податків мають заплатити неплатникам податків. І або ми навантажимо одних платників податків, розмажемо це між усіма, тому що нам так легко, або ми чітко скажемо, що ми як держава гарантуємо допомогу тому, хто її потребує. Але якщо все суспільство бере на себе обов'язок, то і ти маєш працювати на це суспільство».

Саме через популізм, вважає очільник Мінсоцполітики, досі немає дискусії про підвищення тарифів на комунальні послуги. А це теж, на його думку, елемент соціальної справедливості, бо без підвищення тарифів виходить, що «бідні платять за багатих». І бізнес-модель, за якою ти щось продаєш дешевше, ніж воно коштує, не працює, додає Денис Улютін, маючи на увазі фіксовану ціну на газ для населення 7,96 грн за кубометр, коли ринкова — в рази вища.

«Ми повернемося до того, що було 36 років тому. Не працює така модель. Вона не про справедливість, вона про «уравніловку». А це завжди погано. Бо так ми ніколи не дійдемо до того, щоб кожен почав думати про себе. А це головне. І в нинішніх умовах ми повинні почати це робити», — каже міністр.

Соціальним популізмом, відзначає він, Україна заганяє себе в бюджетну пастку.

«Якщо ми хочемо говорити про соціальну справедливість, маємо чітко розуміти, чим вона для нас є. Яку державу хочемо будувати. Повернутися до патерналізму, коли "хтось за мене все вирішить", чи, навпаки, брати на себе відповідальність і вирішувати все самому? Виключно від цього буде відштовхуватися соціальна політика.

І друге. Як ми фінансуємо соціальну складову бюджету? Ми її не фінансуємо, ще раз повторюю. Її фінансують наші міжнародні партнери. Щороку це стає все складніше і складніше. На якомусь етапі це закінчиться. Якщо до того часу, як закінчиться наша міжнародна підтримка, ми не змінимо свого світосприйняття, на якомусь етапі буде дуже боляче, бо одномоментно кошти закінчаться і їх не отримає ніхто. Тоді ми взагалі ні про яку справедливість не говоритимемо. Поки є час, маємо відходити від конструкції "заплатить хтось" і повертатися до "платимо ми всі"», — зауважив міністр соцполітики.

05.11.2025

LB.ua

https://lb.ua/news/2025/11/05/705287_ivan_fedorov_potriben_laytoviy.htm

l

Іван Федоров: «Потрібен лайтовий примус ВПО до працевлаштування, зрозумілі правила»

«Я бачив десятки тисяч переселенців, з тисячами спілкувався, — каже очільник Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров, який і сам уродженець нині окупованого Мелітополя. — Типовий портрет переселенця — це людина, яка зробила свідомий вибір на користь держави Україна: залишила все своє життя, соціальні зв'язки, яких ми раніше не цінували і про які думали, що це нічого не варте, своїх шкільних друзів, друзів з двору, сусідів. Найцінніше для багатьох — домівки. Багато хто залишив родичів, з якими майже втратив зв'язок».

Усі ці люди свідомо сказали: «Окей, ми з Україною» — і саме через цю призму треба дивитися на кожного з них, вважає керівник Запорізької ОВА. Переселенців Федоров називає генофондом і точкою зростання Української держави й ідентичності. І підтримка ВПО, на його думку, має стати мейнстримом державної політики. Своє бачення цієї політики, як допомоги тим, кого зачепила війна найбільше, очільник ЗОВА розповів на дискусійній панелі спільного проєкту LB.ua та EFI Group «Нова країна», присвяченій соціальній справедливості в країні.

Голова Запорізької обласної військової адміністрації Іван Федоров

У 2022 році, нагадав Іван Федоров, Запоріжжя, так само як Харків, стало логістичним центром під час евакуації частини Донецької, Луганської, Запорізької, Херсонської областей. Нині в Запорізькій області близько 200 тисяч переселенців.

«Є ті, хто виїхав з грошима, хто зміг вивезти своє майно, зміг знову стати на ноги. Чи потребують вони допомоги? Спірне питання», — відзначає голова ОВА. Є й категорія людей, «які нічого не хочуть робити і вважають, що їм держава все винна — це також не зовсім чесно», — додає він.

Але загалом, на думку очільника Запорізької ОВА, для кожної людини, яка зробила вибір на користь держави, та повинна «закрити базовий пакет».

«Що таке базовий пакет? Це якщо було житло на окупованій території — ми маємо надати житло на підконтрольній території. Це базова потреба. Чи маємо ми давати привілеї переселенцям при працевлаштуванні? Так, маємо.

Чи робиться сьогодні щось для надання житла? Робиться велика кількість абсолютно різних проєктів. Чи достатньо їх? Ще ні. Тому що держава воює. Зараз народні депутати прийматимуть бюджет, і всі ми розуміємо, куди піде більша частина цього бюджету. Тому переселенці — це мейнстрим, якому ми маємо допомагати, це точно точка зростання нашої держави», — відзначив Іван Федоров.

Щодо житла для переселенців, відбудови зруйнованого житла, тут керівник ЗОВА відстоює позицію видачі сертифікатів, аби люди самі ухвалювали рішення, де і що купувати.

«З будь-яким будівництвом бізнес упорається краще, ніж держава. Бізнес побудує швидше, побудує дешевше. Саме через цей принцип ми підходимо абсолютно до кожного будинку, зруйнованого після ворожих обстрілів. У нашому місті був будинок, у якому з чотирьох під'їздів два зруйновані, два можливо було відбудувати. Два під'їзди ми визнали такими, де люди отримують сертифікати, а два відбудовуємо. Якщо говорити про мешканців, то, отримуючи сертифікати, вони виграють, тому що через пів року приблизно, залежно від наповнення сертифікатів грошима, вже можуть жити в нових квартирах. І це про їхні інтереси», — каже Федоров.

Те саме стосується переселенців, додає він. Керівник Запорізької ОВА категорично проти зведення модульних містечок, умовного гетто для ВПО, називає таке розселення страшним сном.

«Це ж нечесно і неправильно. Ми маємо їм дати кошти в тому чи іншому вигляді для придбання житла. Ринок точно створить це житло. У моєму розумінні це абсолютно правильна політика, хоча вона може бути дискусійною», — відзначає він.

Щодо перенавчання і працевлаштування переселенців, на думку Івана Федорова, має діяти «лайтовий примус».

«Мене здивувала цифра, яку озвучив пан міністр, що в нас кожен переселенець отримує по 10 000 гривень. Я не ставлю під сумнів, але ця сума досить значна. Згоден, що не всі державні службовці отримують такі кошти. Але ми маємо підштовхувати переселенців працевлаштовуватись.

Звичайно, всі отримали шалену травму. Усі хочуть жаліти себе, казати, що держава має попідклеватися. Але так не піде. Держава воює, і кожен має ставати в стрій з державою», — заявив Федоров.

За його словами, з приблизно 200 тисяч переселенців у регіоні 50 000 становлять пенсіонери, ще 30 000 — діти шкільного віку; це категорії, які потребують державної підтримки, решта — цілком працездатні громадяни.

Але виявилось, зазначає Іван Федоров, що перенавчити і підштовхнути людину до ринку праці — надскладна задача, просто-таки ювелірна робота, бо, «відчуваючи кожен категорію, треба розуміти, з одного боку, потреби держави, з іншого боку — ресурс держави й те, яким чином потреби можуть бути задоволені цим ресурсом».

«Наприклад, візьмімо вчительку, яка виїхала з Енергодара, Маріуполя, Мелітополя. Сьогодні в Запоріжжі не всі категорії вчителів можуть знайти собі роботу. Чи готова вона перенавчатися? І на кого? Це досить сильний стрес... Якщо ми хочемо отримувати ефективне суспільство, яке буде прогресувати і продукувати щось нове, перевозити із Запоріжжя цю вчительку (в інше місто. — Ред.) теж не дуже ефективно», — відзначив Іван Федоров. При цьому він навів ще один приклад.

«У всіх закладах охорони здоров'я дефіцит середнього й молодшого персоналу. Є різна ситуація з лікарями, але, наприклад, у комунальній лікарні в Києві працевлаштуватися лікарю неможливо. У Львові неможливо, в Івано-Франківську. На базі Міністерства охорони здоров'я зроблено реєстр, куди він може працевлаштуватися. Але лікар, умовно, виїхавши з Бердянська, Енергодара, Маріуполя, не поїде в село на Кіровоградщині. Так воно не працює.

До чого я веду? Сьогодні в тимчасово окупованих громадах Запорізької області працюють 1100 співробітників. У неокупованій частині Запорізької області є приблизно 1300 вакансій. Цифрами економічно метчеться. Звідти пішли, сюди прийшли. Але насправді не працює», — констатував Федоров.

У державній політиці щодо ВПО, упевнений керівник Запорізької ОВА, потрібні зрозумілі правила — тоді це про суспільство, про відповідальність держави перед суспільством і суспільства перед державою. Наразі ж успішні кейси — скоріше винятки й бачення окремих регіонів, а не державна практика.

Соціальна відповідальність — це і прозапровадження ринкових тарифів, коли «все має коштувати стільки, скільки коштує насправді», каже керівник ОВА.

«Якщо ми хочемо споживати якісну воду, вона має коштувати грошей. Якщо ми хочемо тепло в оселі, воно має коштувати ринкових грошей. А люди, які не здатні за це платити, повинні отримувати компенсацію від держави. Ті, хто здатен платити, мають платити без компенсації. Ми не можемо всі однаково платити 10 грн за один кубічний метр води — і той, хто отримує \$1000 заробітної плати, і той, хто отримує \$100. Сьогодні з місцевих бюджетів Запоріжжя дотує мільярд гривень комунальним підприємствам. Це ж неможливо», — вважає Федоров.

Підсумовуючи, Іван Федоров зауважив, що мета кожного прифронтового регіону — зберегти людей і бізнес, який сьогодні взагалі соціально не захищений.

«Мешканцям ми можемо компенсувати збитки, можливо, не одразу й не всі, але не здатні ні застрахувати бізнес, ні видавати йому компенсації, — каже очільник ОВА, — але ми намагаємося утримувати його, щоб створювалися робочі місця». Адже більшість переселенців, упевнений Федоров, після завершення війни повернуться до регіонів, які є ближчими їм ментально.

«У моєму баченні, у день припинення бойових дій і протягом наступних пів року-року ті плюс-мінус 3,5–5 млн переселенців, які зараз є у країні, розподіляться на 80 % між чотирма-п'ятьма регіонами: Запоріжжя, Дніпро, Харків, Київ, може, якісь окремі частини Одеської та Миколаївської областей. Чому? Ментальність. Величезна кількість українців, які переїхали на Західну Україну, точно будуть повертатися туди, де їм зрозуміліше», — резюмував Іван Федоров.

***

03.11.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/general/1117566.html>

Закарпатська область прийняла близько 400 тис. переселенців – депутат облради Цебер

Точна кількість переселенців з інших областей, які проживають в Закарпатській області, наразі невідома, але, за даними мобільних операторів, їх може бути близько 400 тисяч, повідомив голова Альянсу національних спільнот "Європейська коаліція", депутат Закарпатської обласної ради Роланд Цебер.

"Чіткої статистики зараз немає — і це зрозуміло. Люди мігрують, хтось купив житло, хтось оселився у родичів, багато хто не зареєструвався офіційно. Ми дивилися по мобільних операторах за піковими навантаженнями. Наприклад, Ужгород - 130 тисяч, Ужгородський район - ще 80 тисяч, а загальна кількість користувачів у регіоні сягала до 400 тисяч", - розповів Цебер в ексклюзивному інтерв'ю агентству "Інтерфакс-Україна".

На питання, чи повернуться переселенці додому після війни, він висловив припущення, що вони захочуть залишитись. "Це питання не про логіку, а про серце. Закарпаття не відпускає. Я не бачив жодної людини, яка б поїхала звідси без бажання повернутися - тут щось тримає. Звісно, багато хто захоче повернутися додому. Але найбільша проблема - чи буде куди? На жаль, для багатьох цієї змоги вже немає", - зазначив депутат.

Тому, за його словами, обласна влада допомагає переміщенню підприємств, будує нові містечка, створює умови для життя і роботи людей.

"Що потрібно людині? Не просто дах над головою. А якісні правосуддя, медицина, освіта, робота. Якщо людина знає, що завтра піде на роботу та отримає за це кошти - вона почуватиметься захищеною. Якщо є правосуддя - є безпека. Якщо є медицина - є турбота. Якщо є освіта - є майбутнє. Це - основа. І саме це ми маємо дати людям, щоб вони не просто залишалися, а почувалися вдома", - сказав Цебер.

***

03.11.2025

Інтерфакс-Україна

<https://interfax.com.ua/news/economic/1117542.html>

Видано сім кредитів "єОселя" з компенсацією ВПО на первинному ринку

За програмою державної підтримки внутрішньо переміщених осіб (ВПО) вже видано сім кредитів в рамках "єОселя", шість з них видав Sky bank та один - банк "Глобус", повідомили агентству "Інтерфакс-Україна" в пресслужбі "Укрфінжитла".

"Перші кредити, надані в рамках постанови Кабінету міністрів № 998, яка, зокрема, передбачає компенсацію до 70% першого внеску за рахунок держави. Це важливий крок для підтримки громадян, які прагнуть придбати власне житло в нинішніх умовах. "Укрфінжитло" готове забезпечити необхідне фінансування — близько 5 млрд грн до кінця року, якщо відповідна кількість заявок буде подана та погоджена Пенсійним фондом України, який адмініструє механізм компенсацій. Ми впевнені, що така модель співпраці і поєднання двох інструментів дозволить багатьом українським сім'ям отримати житло, а також буде сприяти розвитку ринку іпотечного кредитування в цілому", - прокоментував директор департаменту розвитку бізнесу Укрфінжитло Андрій Тарасенко.

Як повідомила агентству перша заступниця голови правління банку "Глобус" Олена Дмитрієва, перший кредит з програмою підтримки ВПО банк видав у сумі 1,591 млн грн строком на 20 років для придбання двокімнатної квартири площею 64,9 кв.м у житловому комплексі "Оксфорд" (с. Чайка, Київська область) вартістю 1,99 млн грн. Введення будинку в експлуатацію заплановане на другий квартал 2026 року.

Банкір зазначила, що завдяки компенсації первинного внеску від держави в розмірі 279,3 тис. грн для позичальника первинний внесок по кредиту склав лише 119,7 тис. грн. Згідно з умовами компенсації, максимальний платіж на перший рік кредиту складе 4,9 тис. грн. Крім того, клієнт отримав 40 тис. грн на компенсацію витрат, зокрема на оплату нотаріальних послуг та комісії за видачу кредиту.

За словами Дмитрієвої, цей кредит можна сприймати як початок ще однієї тенденції розвитку програми "єОселя".

Як повідомлялося, з вересня програма "єОселя" стала доступнішою для ВПО та мешканців прифронтових територій. Зокрема, держава компенсує 70% першого внеску на іпотеку та 70% щомісячних платежів по кредиту протягом першого року, а також покриває витрати на оформлення документів (до 40 тис. грн). За даними Мінсоцполітики, станом на кінець жовтня до Пенсійного фонду України (ПФУ) надійшло 164 заяви від внутрішньо переміщених осіб, які хочуть придбати житло за державною програмою пільгового кредитування.

***

04.11.2025

LIGA.net

<https://news.liga.net/ua/all/news/v-irlandii-planuiut-posylyty-pravyla-prozhyvannia-dlia-ukrainskykh-bizhentsiv>

В Ірландії планують посилити правила проживання для українських біженців

Ірландія планує скоротити термін перебування українців у державному житлі з 90 до 30 днів і запровадити оплату за проживання працюючим

українцям. Відповідне рішення узгодив підкомітет Кабінету міністрів, повідомляє національний ірландський мовник RTE.

Міністр юстиції Джим О'Каллаган і державний міністр Колм Брофі проведуть додаткову роботу над тим, як саме буде реалізована нова пропозиція.

Очікується, що законопроект представлять лідерам урядових партій найближчими тижнями, після чого його подадуть Кабінету міністрів для остаточного затвердження.

Загалом, за інформацією RTE, реалізація такої системи може тривати від дев'яти до 12 місяців.

Раніше Джим О'Каллаган заявив, що вважає доцільним запровадження орендної плати для тих, хто мешкає в центрах Міжвідомчої служби з надання притулку (IPAS) і водночас працює. Розглядаються варіанти внесків від 15 до 238 євро на тиждень залежно від рівня заробітку.

"Зрештою, це буде рішення уряду, але ми рекомендуємо ці пропозиції і вважаємо їх доречними", – зазначив міністр.

З лютого 2022 року понад 120 000 українців, які втекли від повномасштабної війни, отримали тимчасовий захист в Ірландії. З них близько 83 000 досі проживають у країні.

Українці могли залишатися у державному житлі протягом 90 днів, однак нові правила скоротять цей термін утричі. Очільник міністерства визнав значне зростання тих, хто прибуває в країну. Він відзначив, що якщо темпи прибуття в країну людей залишатимуться такими високими, владі доведеться шукати додаткові варіанти для їх розміщення.

***

03.11.2025

RFI Українською

<https://surl.li/vokvur>

У Німеччині незадоволені напливом молодих українців

Генеральний секретар Християнсько-демократичного союзу (ХДС) Карстен Ліннеман розкритикував зростання кількості молодих українських чоловіків, які приїжджають до Німеччини.

Генеральний секретар Християнсько-демократичного союзу (ХДС) Карстен Ліннеман заявив, що молоді українські чоловіки потрібні Україні, де триває війна, повідомляє RFI Українською з посиланням на NTV.

«Я не хочу нікого депортувати. Але якщо хтось приїжджає до Німеччини і є молодим, то, звісно, він не повинен користуватися перевагами місцевої системи соціального забезпечення — метою має бути працевлаштування», — заявив політик у ранкових новинах на телебаченні.

Водночас за його словами, ситуація з українцями є особливо делікатною, адже вони борються за свободу.

«Ми підтримуємо українців. Йдеться про надзвичайно важливе питання — мир і свободу. І я вважаю неприйнятним, що стільки молодих людей приїжджає до нас, тоді як в Україні триває війна. Адже ці люди потрібні там», — наголосив представник ХДС.

***

03.11.2025

RFI Українською

<https://surl.lu/ddwbuq>

У Швейцарії різко зростає кількість українців віком 18–22 роки

Від початку вересня у Швейцарії суттєво збільшилася кількість заяв на надання тимчасового статусу захисту S від українських чоловіків вікової групи 18–22 роки. Така тенденція спостерігається у багатьох країнах Європейського Союзу.

За даними Державного секретаріату з міграції Швейцарії (SEM), якщо наприкінці серпня було лише три заявки від українців, то в наступні тижні цей показник зріс і вже у середині жовтня становив 185 запитів, повідомляє RFI Українською з посиланням на Swissinfo.

За інформацією SEM, від вересня у Швейцарії зростає кількість заяв на отримання статусу захисту S. Переважно це пов'язано зі збільшенням звернень від юнаків віком 18–22 роки, які зараз становлять близько 30% від усіх заяв.

Водночас останніми тижнями спостерігаються ознаки стабілізації. SEM зазначає, що через зменшення кількості новоприбулих до федеральних центрів і меншу кількість заяв можна зробити висновок, що пік звернень на статус S серед цієї групи вже минув.

***

03.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/u-polshhi-znachno-zroslo-kilkist-shlyubiv-mizh-polyakami-ta-ukra%20%D1%97ncyami/>

У Польщі значно зросла кількість шлюбів між поляками та українцями

Через війну в Україні кількість українців у Польщі значно зросла, а разом з тим і збільшилася і кількість шлюбів між українцями та поляками. Поляки частіше обирають на роль дружини українських жінок, ніж польки українських чоловіків.

Минулого року зросла кількість шлюбів між громадянами Польщі та України. За даними GUS, у 2024 у Польщі було укладено 5359 шлюбів за участю громадян України. З них майже половина (2556) – між українцями та

поляками. Це більше, ніж у попередні роки. Наприклад, у 2023 році таких шлюбів було 2213, а у 2015 році – 715, у 2010 році – менше 600.

Між українцями було укладено 2627. Це вперше, коли в Польщі було більше весіль між українцями, ніж польсько-українських шлюбів.

Виявляється, польські чоловіки частіше поєднують своє життя з українками, ніж польські жінки з українцями. Це добре видно на статистичних даних минулого року: 2021 проти 535.

Демографи говорять, що це досить очікувано. Адже українці, які вирішили залишитися в Польщі, влаштовують тут, зокрема, і своє особисте життя. Аналогічна ситуація спостерігалася, коли Польща увійшла до ЄС. Поляки масово рушили на роботу в країни Західної Європи, і дехто за певний час також створював родини з місцевими.

Офіційно у Польщі перебуває понад 1,5 мільйона громадян України. Майже мільйон – під тимчасовим захистом. Великий відсоток біженців – повнолітні жінки.

Дослідження Варшавського університету показує, що найгірше ставлення до біженців з України мають польки віком 20-29 років. Однією з причин було вказано «зазіхання на польських чоловіків».

***

03.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/ehs-postupovo-zgortatime-timchasoviji-zakhist-dlya-gromadyan-ukra%d1%97ni/>

ЄС поступово згортатиме тимчасовий захист для громадян України

До березня 2027 року в Євроспільноті планують поступово згорнути програми тимчасового захисту для громадян України. Потім майбутнє близько 4,7 млн українських біженців в ЄС вирішуватимуть у кожній країні окремо.

У Європейській Комісії анонсували підтримку для тих українців, які після завершення дії тимчасового захисту вирішать повернутися в Україну. Зокрема Польща, Німеччина та Чехія (саме в цих країнах наразі проживає найбільша кількість українських біженців) , розробляють нові механізми легалізації.

Кароль Навроцький заявив, що востаннє підписав поправку до спецзакону, яка, серед іншого, продовжує легальне перебування українців у Польщі. До березня 2026 року польський уряд має розробити механізм легалізації українських біженців. З минулого року говорять, що легалізувати своє перебування українці зі статусом UKR зможуть за допомогою карти CUKR. Однак онлайн систему для подачі заявок ще досі не запусчено.

03.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/u-polshhi-zminili-umovi-prozhivannya-dlya-pevnikh-kategorij-ukra%dl%97nciv/>

У Польщі змінили умови проживання для певних категорій українців

У зв'язку з останньою поправкою до спецзакону, змінюються правила функціонування центрів колективного розміщення (ośrodków zbiorowego zakwaterowania) для біженців з України.

Центри колективного проживання були створені з метою розміщення великої кількості українських біженців після початку повномасштабної війни в Україні. В OZZ українці мали отримати тимчасовий притулок, перш ніж знайти альтернативне житло.

Досі українці, на яких поширюється дія спецзакону, могли розраховувати на житло та харчування в центрах колективного розміщення. Проживання в цих осередках спочатку було безкоштовним. З плином часу певні категорії біженців почали частково покривати вартість проживання та харчування.

З листопада цього року змінилися правила проживання українців у таких центрах – зокрема, звузилося коло осіб, які мають право на таке житло. Тепер проживати в OZZ матимуть право лише особи з інвалідністю, люди похилого віку, вагітні жінки. Особи, які раніше сплачували за проживання у центрах 50% або 75%, втратили це право.

Серед іншого, особи, що доглядають за особами з інвалідністю, зможуть перебувати в OZZ лише за умови, що вони не отримують допомогу по догляду (3287 злотих). Згідно із законодавством, ці кошти не призначаються тим, хто проживає в закладах з постійним доглядом.

Право на проживання в центрах колективного розміщення втраять українці, які виховують щонайменше трьох дітей, якщо всім дітям більше 7 років, а також ті, хто щойно прибув до Польщі та не належать до жодної «вразливої» групи. Біженці, які отримують польську пенсію, повинні будуть сплачувати 15 злотих за кожен день перебування, незалежно від розміру допомоги.

Поправка до спецзакону про допомогу не призведе до раптового виселення тисяч людей з центрів. МВСіА у співпраці з Польським Червоним Хрестом запровадило для них програму підтримки. Проект під назвою «Разом до незалежності» включає, наприклад, консультації з питань кар'єри для тих, хто буде змушений змінити місце проживання. Такі біженці також отримають фінансову підтримку, безкоштовні курси польської мови та допомогу у пошуку житла.

Як пояснили у міністерстві, метою змін є те, щоб OZZ слугували притулком в першу чергу для тих, хто дійсно потребує підтримки, а не як довгострокове універсальне рішення.

***

05.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/obshhestvo/polshha-eh-najjkrashhim-rinkom-praci-dlya-bizhenciv-z-ukra%201%97ni/>

Польща є найкращим ринком праці для біженців з України

В останньому звіті Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР) автори високо оцінили успіх Польщі в активізації сотень тисяч мігрантів, переважно українців. Наприклад, Польща працевлаштовує вдвічі більше іммігрантів з України, ніж Німеччина.

Станом на 2022 рік кількість іммігрантів, які щорічно приїжджають до Польщі, перевищила 300 000. У 2013 році їх було лише 47 000, у 2016 році було перевищено поріг у 100 000, а у 2021 році – 200 000. Більша міграція зафіксована лише у Німеччині (1 741 000), США (1 194 000), Іспанії (1 098 000), Японії (620 000), Канаді (472 000), Італії (378 000) та Південній Кореї (480 000).

Польща вдало використовує цю імміграцію для покращення своєї економіки. Якщо брати до уваги українців, які виїхали з України після початку повномасштабного вторгнення, тобто перебувають поза межами батьківщини приблизно однаковий проміжок часу, то в Польщі рівень працевлаштування біженців є найвищим – 78%. Для порівняння у Німеччині цей показник становить 31%, а в Іспанії – 17%, тут українці часто живуть за рахунок соціальних виплат.

Польща є однією з провідних країн ОЕСРу прийнятті тимчасових іноземних працівників.

У 2024 році кількість заяв на притулок у Польщі подвоїлася і становила 14 500. Це досить незначна кількість порівняно з Німеччиною, яка отримала 230 000 таких заяв, Іспанією (164 000) та Італією (151 000). Серед тих, хто шукав притулку в Польщі, українці становили майже половину (6 100 заяв), далі йдуть білоруси (3 600 заяв).

Якщо брати до уваги рівень зайнятості усіх іноземців, то Польща також є серед лідерів. У той час як середній показник по ЄС становить 67,9%, цей показник для Польщі — 78,4%. Вищі показники мають Ісландія, Нова Зеландія, Чехія та Угорщина.

Варто зазначити, що рівень зайнятості іноземців на польському ринку праці вищий, ніж у самих поляків: 81,1% проти 74,6%.

08.11.2025

inPoland.net.pl

<https://inpoland.net.pl/novosti/u-vroclavi-ukra%20%97nski-diti-bizhenci-prezentovali-zbirku-vlasnikh-istoriji/>

У Вроцлаві українські діти-біженці презентували збірку власних історій

У Центрі української культури у Вроцлаві на вулиці Руській у суботу, 8 листопада, о 13:00 відбулася презентація збірки «Історії відважних». До збірки увійшли оповіді українських дітей-біженців, які наразі проживають у Єленій Гурі. Як зазначають представники фундації Windmill Tree, проєкт став дієвим інструментом психологічної реабілітації дітей, які були змушені евакуюватися з небезпечних регіонів під час російсько-української війни.

Захід офіційно підтримало Генеральне консульство України у Вроцлаві.

Організатором події стала Windmill Tree Foundation із міста Єленя Гура, а ведучою — рівнянка Тетяна Карцева. Організація переважно об'єднує жінок, проте до її складу входять також поляки, чехи, українці та волонтери з інших країн. Фундація реалізує міжнародні проєкти на різних рівнях.

Проєкт „Tales of the Braves” — «Історії відважних» — фінансується Радою Європи, Європейською комісією та Європейським фондом. Тексти до нього написали українські діти — близько 90% авторів зараз перебувають у Польщі.

Як зазначають організатори, важливо, щоб історії українських дітей були почуті по всьому світу.

Діти — це група, до якої рідко дослухаються. Ми часто говоримо про Voicing Refugees Stories — про візуальне вираження, але майже ніхто не говорить про Voicing Children's Stories — про голоси дітей через їхні історії. А вони теж важливі. На жаль, у сучасному контексті подій багато речей здаються «важливішими», але це не означає, що дитячі емоції й думки треба ігнорувати. Часто саме у їхніх оповіданнях можна знайти прості, але глибокі відповіді на дорослі проблеми, — зазначає ведуча заходу.

Кожна історія важлива — бо це чиєсь життя, досвід, переживання. Сам процес написання мав терапевтичний ефект. Для багатьох дітей це стало способом висловитись, заглянути у себе, переосмислити спогади, побачити події під іншим кутом. Зі слів учасників презентації, декому це допомогло краще зрозуміти свої стосунки зі світом, навчитися приймати відмінності, а для інших — це стало натхненням: зрозуміти, що вони не одні, що є надія, що попри біль і втрати, все ж можливо повернутися додому, до себе, до життя.

Щодо мотивації.

І моя, і Христини Павлуцької (президентки фонду) мотивація йшла від серця. Ми всі колись мріяли написати книжку, створити гарну історію, бути героїнею — принцесою у світі дива. На жаль, реальність сьогодні інша: світ жорстокий і тривожний. Але саме тому хотілося дати дітям шанс творити,

навіть у таких умовах. Ми боялися лише одного — що якщо діти почнуть відкриватися, ми не зможемо впоратись з емоційним навантаженням. Але, на щастя, усе відбулося дуже зріло. Навіть найболочіші історії вони переосмислили й поділилися ними спокійно, з розумінням того, що це — частина їхнього досвіду, — сказала Тетяна Карцева.

Чи це був проєкт написання книжки чи радше терапія?

І те, і те. Передусім — це була терапія, процес самовираження. Діти-автори спілкувалися між собою, підтримували один одного, перестали замикатися в телефонах. Вони ділилися пережитим і водночас вчилися слухати інших. Другий аспект — просвітницький. Через ці історії можна нагадувати іншим людям, що війна триває, що це не щось далеке. Ми не говоримо про це з пропагандистських мотивів — ми просто не маємо права мовчати. Бо люди все ще страждають, і незалежно від того, де ми живемо, ми всі залучені до цього контексту, — розповіла ведуча.

Цей проєкт — своєрідне нагадування і світу, і самим собі. Фундація Windmill Tree планує подорож з дітьми до Герліца, щоб продовжити діалог на місцях.

Ми хочемо, щоб діти й далі писали — не лише про війну, а й про добро, дружбу, принцес, світло. Хоча, звісно, близько 90% історій — про війну, еміграцію, про тих, хто залишився вдома і не може виїхати. Це — живі історії, написані дітьми, які живуть у реальності 24 лютого, — висловила побажання пані Тетяна.

***

05.11.2025

Polskie Radio S.A.

<https://surl.lu/fiayvl>

Все більше українців хочуть залишитися у Німеччині, але дедалі менше з них почуваються бажаними

Згідно з дослідженням Федерального інституту демографічних досліджень Німеччини, 59% українців, які перебувають у ФРН, планують залишитися там назавжди або на кілька років. Водночас лише третина з них відчуває, що є бажаними гостями в країні

Все більше українців і українок заявляють, що хочуть залишитися в Німеччині назавжди або щонайменше на кілька років, водночас дедалі менше з них відчувають, що є бажаними гостями в цій країні, про це свідчить дослідження Федерального інституту демографічних досліджень (ВіВ).

Нині 59 відсотків опитаних українок та українців, які проживають у Німеччині, заявляють про бажання залишитися там назавжди або принаймні на кілька років — незалежно від подальшого перебігу війни на Батьківщині. У 2022 році, після початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну, цей показник становив 37 відсотків.

Серед тих, хто хотів би повернутися до України, дві третини респондентів як головну причину називають друзів і членів родини, котрі залишилися вдома.

Українців, які хочуть залишитися в Німеччині, стає дедалі більше, але водночас серед них зростає відчуття, що вони не є бажаними. Якщо влітку 2022 року 76 відсотків українських біженців заявляли, що відчувають себе у ФРН «загалом бажаними» або «повністю бажаними», то цього літа цей показник знизився до 32 відсотків.

Серед українських дітей і підлітків лише 34 відсотки заявляють, що хочуть залишитися в Німеччині назавжди — це менше, ніж серед їхніх батьків. Так відбувається попри те, що більшість молодших українців швидко опановують німецьку мову. У ВіВ із занепокоєнням зазначають, що найбільші емоційні труднощі та найнижчий рівень задоволення життям виявляють дівчата з України віком від 14 до 17 років.

За оцінками, нині в Німеччині проживає близько 1,2 мільйона громадян України. Вони становлять другу за чисельністю групу мігрантів у країні після турків, випереджаючи сирійців. У 2022 році українців було ще більше, але відтоді приблизно кожен десятий повернувся додому або переїхав з Німеччини до іншої держави.

***

04.11.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/ipoteka-zi-specialnym-dozvolom-na-dovgostrokove-perebuvannya-v-chehiyi-8867819>

Іпотека зі спеціальним дозволом на довгострокове перебування в Чехії: неочікувані деталі

Після запровадження спеціального дозволу на довгострокове перебування українці почали цікавитися, чи зможуть вони оформити іпотеку у Чехії. Банки вже висловлюють свої позиції, а фінансова консультантка Христина Тома пояснює, які умови і з чого почати підготовку.

Від моменту появи новин про спеціальний дозвіл на довгострокове перебування серед українців у Чехії активно обговорюється тема житла та іпотеки. Цей дозвіл дає змогу залишатися в країні довше та жити більш стабільно.

Фінансова консультантка Христина Тома каже, що вже кілька чеських банків визначили своє ставлення до клієнтів із новим статусом.

«Що стосується спеціального дозволу на довгострокове перебування, банки нам не відповіли однозначно. Вони кажуть, що «довгострокове перебування» — це просто довгострокове перебування. Тобто вони не розглядають цей дозвіл як якийсь спеціальний чи інший».

За словами консультантки, банки наразі не вводять окремих правил для власників нового типу картки, адже на пластику просто вказано «довгострокове перебування», як і на всіх інших типах дозволів.

«Переважно банки хочуть 20% першого внеску. Ми зараз намагаємося уточнити, де, можливо, буде 10%. У деяких випадках, наприклад, якщо чоловік має «робочу карту» або дозвіл на постійне перебування, а дружина — спеціальний дозвіл, банк може погодитись на менший внесок».

Втім, у більшості випадків залишається вимога першого внеску у 20% від усієї суми іпотеки.

Максимальні суми кредитування теж різняться: в одному банку це може бути до 10 мільйонів крон, а в іншому — залежно від доходу. Raiffeisenbank, наприклад, не встановлює фіксованої верхньої межі кредитування.

Чи справді rodné číslo необхідне?

Одне з найчастіших запитань від українців — що робити, якщо спеціальний дозвіл на довгострокове перебування не передбачає можливості отримання чеського персонального ідентифікаційного номера (rodné číslo). Раніше цей номер був необхідним для оформлення іпотеки чи інших типів кредитування.

«І до цього були люди без «родного числа», і для них теж оформлювали іпотеку. Зараз банки поставили цей пункт на задній план. Фактично лише mBank досі вимагає його обов'язково — без нього навіть не можна подати заявку».

Христина Тома додає, що фінансові установи в Чехії часто діють «ланцюгово»: якщо один банк змінює умови, інші швидко наслідують.

З чого почати?

Перед тим як бігти в банк, вона радить зробити один простий, але ключовий крок — пройти консультацію.

«Немає універсального гайдю, як підготуватися до оформлення іпотеки. У кожного своя ситуація — наприклад, жінка в декреті, а чоловік працює на мінімалку, або людина змінила роботу кілька місяців тому. Тому підготовку треба робити індивідуально».

Втім, консультантка радить не поспішати, якщо документи ще в процесі оформлення.

«Якщо у вас зараз віза тимчасового захисту, а спеціальний дозвіл отримаєте через кілька місяців, немає сенсу проводити консультацію вже сьогодні. Банки змінюють свої умови дуже часто — те, що актуально сьогодні, може бути недійсним через пів року».

Про що слід подбати перед оформленням іпотеки?

Щоб підвищити шанси на схвалення іпотеки, Христина радить підготуватися за трьома основними напрямками: дохід, робота, документи.

«Перше — це чистий дохід, який має регулярно надходити на банківський рахунок. Не так, що сьогодні отримали 30 тисяч, а завтра зняли 25. Банк має бачити активність і стабільність».

«Так, іноді можливо оформити іпотеку без нього, але чим «свіжіші» ваші документи (спеціальний дозвіл або «робоча карта»), тим складніше отримати кредит без початкового капіталу. Тому мати власний внесок — це, як я кажу, свята святих».

«І третє — робота. Вона має бути стабільною, не тільки-но зміненою, ви не маєте бути на лікарняному чи у декретній відпустці. А ще варто стежити, щоб термін дії карти не закінчувався через кілька тижнів після подання — банки на це теж звертають увагу».

***

05.11.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/yunyh-ukrayinciv-u-chehiyi-vidlovlyuyut-pislya-pryuzdu-dlya-trudovoyi-8867974>

Юних українців у Чехії відловлюють після приїзду для трудової експлуатації. Або їх вербують шахраї

Від початку повномасштабного вторгнення Росії до України до Чехії прибувають і біженці, яким не сповнилося й 18 років. Переважно це хлопці, які приїжджають без батьків чи близьких. Але через незнання обставин вони стають легкими жертвами трудової експлуатації або мимоволі залучаються до шахрайських схем. І часто замість обіцяної безпеки вони опиняються на вулиці й бояться попросити про допомогу, пише інтернет-видання Novinky.cz.

Як каже Лариса Сидоренко з чеського відділення міжнародної християнської благодійної організації «Армія спасіння», така молодь потрапляє в пастку відразу після приїзду. Щоб отримати тимчасовий захист і зареєструватися, вони мають відвідати крайові центри допомоги Україні.

«І коли вони виходять звідти, то метрів за 200 від входу на них чигають чоловіки в мікроавтобусах, які відловлюють цих хлопців і пропонують їм роботу з безплатним житлом і відразу відвозять кудись. І вже на місці хлопці з'ясовують, що треба буде працювати по дванадцять годин шість днів на тиждень і жити в переповненому гуртожитку», — розповідає Сидоренко. Ті чоловіки, що принаджують хлопців, — українці, але трапляються й чехи, каже вона.

«Ці хлопці часто не знають тутешніх порядків», — наголошує вона. Тож вони часто працюють без трудового договору і не отримують належної платні.

«А коли вони хочуть звільнитися, то їм погрожують і заявляють, що вони втратять дозвіл на перебування, і кажуть негайно йти геть. І так хлопці зненацька опиняються десь посеред поля без грошей, без контактів і й тями не мають, де вони», — продовжує Сидоренко.

Тож вони викручуються як можуть, не маючи роботи, грошей і притулку. «Одного нашого клієнта перед тим, як він до нас прийшов, ще й обікрали, коли він заснув у метро, — він втратив решту грошей і документи», — розповіла представниця «Армії спасіння».

Нічийна зона

Саме тому її організація, або також благодійна організація «Людина в скруті», організовують житло для юних біженців без супроводу. Держава про них досі не вміє подбати.

«Вони вже багато в чому самостійні, але не цілком. Так вони опиняються в нічийній зоні. Вони можуть працювати, але мало хто їх візьме на роботу легально. Без дорослого супроводу вони не можуть подати прохання про гуманітарну допомогу чи заяву про вступ до школи», — каже Властиміла Сахрова з організації «Людина в скруті».

Ця організація за останні два роки надала в своїх «Безпечних портах» житло більш ніж сотні юних біженців, більшості з яких було близько 17 років — тобто після закінчення української школи.

Схожий заклад створила і «Армія спасіння». Вона назвала його «Гніздо» — це цілий житловий будинок у Празі. Нині в ньому близько 25 клієнтів. Вони вже повнолітні, вчать у вишах чи працюють. Вони можуть залишатися там до 26 років.

Дехто з них уже не має куди повернутися. Вони не мали батьків або втратили їх під час війни. Тож працівники організації допомагають їм із лікарями, офіційними установами, фінансовими заставами за житло і з навчанням. Вони замінюють їм родину.

Кожен із клієнтів платить по 6 тисяч крон за місяць. За це він має ліжко в кімнаті на двох, санвузол, спільну кухню і можливість випрати речі. Продукти харчування вони отримують із благодійних продуктових зборів, але стараються заробляти й самі.

Обікрадена чешка і банківський рахунок

Один із мешканців — двадцятирічний Кирило з Сум, міста, яке постійно перебуває під обстрілами. Тому Кирило вже два роки живе в Празі.

Він приїхав сюди, коли йому ще не було 18, — без батьків, із подругою такого ж віку. Його батько воює на Донбасі, мати залишилася вдома. Останній клас української гімназії він закінчив уже в Чехії онлайн.

Таким самим чином він нині вчиться в українському виші з економічною спеціалізацією. А заробляє від самого прибуття роботою в одній із мереж фастфуду.

Але, як і багато інших юних українців, відразу після прибуття він потрапив у скрутне становище. Його обдурили шахраї.

Він знайшов оголошення в соцмережі «Телеграм» російською мовою. Там пропонувалася винагорода тому, хто допоможе зняти гроші готівкою з криптовалюти.

«Мені це не здалося підозрілим. Я зголосився, і на мій рахунок у чеському банку прислали 120 тисяч крон. Тоді до мене прийшов молодий українець, який сказав, що живе тут уже кілька років, і ми пішли знімати гроші до банкомату. Я їх йому віддав і отримав за це чотири тисячі крон», — розповів Кирило.

Але поліція заблокувала його рахунок, а потім обвинуватила його в тому, що він допомагав злочинцям. Адже гроші належали чешці, яку шахраї переконали, що вони з Чеського національного банку і що вона має терміново переказати свої гроші на вказаний рахунок, бо інакше втратить їх.

Поліція не повірила хлопцеві, що він не знав про це. Суд присудив йому два роки умовно. «І ще я мушу повернути гроші тій пані, заплатити штраф у 20 тисяч, оплатити роботу адвокатки і судові витрати — все разом 160 тисяч крон. Якщо не заплачу, піду на рік до в'язниці», — розповів Кирило.

Керівниця «Гнізда» Лариса Сидоренко до його розповіді додала, що так само були обдурені ще двоє їхніх клієнтів. Вони теж невдовзі після приїзду відповіли на оголошення і дали російськомовному чоловікові номери своїх рахунків, щоб потім зняти переслані гроші готівкою. Але тим пощастило: їм поліція повірила, що вони нічого не знали про походження грошей.

А що ж Кирило — чи хоче він залишитися в Чехії? — «Ні. Як тільки закінчиться війна, хочу повернутися».

***

05.11.2025

Radio Prague International

<https://ukraina.radio.cz/dopomoga-u-vyrishenni-vashyh-problem-u-chehiyi-kudy-zvertatysya-ukrayincyam-8868001>

Допомога у вирішенні ваших проблем у Чехії. Куди звертатися українцям?

Що робити людині, яка опинилася в чужій країні? Куди звертатися? До кого просити допомоги, коли не знаєш місцевих законів і правил, а потрібно влаштувати дітей до садочка, знайти лікаря, укласти договір оренди житла чи з роботодавцем? Багато українців постійно постають перед цими питаннями й часто не мають можливості оплатити консультації. Як інтегруватися та отримувати допомогу безплатно? У цьому допомагають громадські організації, і одна з них — неурядова організація «Центр інтеграції іноземців» (СІС). Вона працює в декількох містах Чехії, зокрема в Празі, Коліні, Ліберці та Млада-Болеславі.

Одним із головних аспектів роботи центру є надання консультацій, зокрема юридичних та соціальних, що спрямовані на вирішення проблем, перед якими постають іноземці під час адаптації до життя в Чехії, також центр пропонує мовні курси. Консультації можуть стосуватися питань отримання віз, зміни місця реєстрації, доступу до медичних послуг, а також інших аспектів, що забезпечують легальне перебування іноземців у країні.

Директорка центру Анна Марія Вінаржицька розповідає, що значну частину від усіх іноземців, які до них звертаються, становлять українці.

«Українці становлять велику частину нашої клієнтури, але важливо додати, що так було і до війни. Від початку війни (повномасштабної війни Росії проти України — ред.) українці становлять приблизно 60% клієнтів

соціальних служб, тоді як до війни це було близько 35%, що й тоді становило найчисельнішу групу. Серед студентів чеської мови частка українців ще більша — насамперед тому, що деякі курси ми проводимо в межах проєктів, які призначені безпосередньо для українських біженців із тимчасовим захистом. Водночас українці становлять значну частину студентів і на звичайних курсах, відкритих для всіх іноземців. У Чехії завжди жило багато українців, адже обидві країни пов'язують давні історичні зв'язки та відносно схожа мова. З 90-х років вони переважно приїжджали сюди на роботу і завдяки вже налагодженим контактам знаходили тут підтримку та середовище. Тож цілком логічно, що саме тут знайшло притулок стільки біженців після початку війни».

Напевно, після початку війни допомога, яка надається українцям змінилася. Як саме, та чи стало її більше, уточнює пані Вінаржицька.

«Після початку війни в Україні ми зафіксували величезне зростання зацікавленості, але після першого року кількість клієнтів стабілізувалася. Завжди, коли з'являється нове рішення або зміни, що стосуються перебування біженців, ми спостерігаємо різке зростання попиту на консультації. Наприклад, зараз люди активно цікавляться спеціальним дозволом на довгострокове перебування і хочуть знати, як підготуватися до подання заяви та які вимоги потрібно виконати.

Постійно великий інтерес викликають також курси чеської мови — як серед дорослих, так і серед дітей, особливо підлітків, які хочуть покращити свої знання перед вступом до середньої школи і потребують допомоги з підготовкою або навіть з вибором школи. Також зростає попит на консультації з психологом, які ми пропонуємо у межах нашої послуги для сімей із дітьми. Ми співпрацюємо з фахівцями, які добре розуміють ситуацію людей з досвідом міграції або вимушеного переселення. Вони багато працюють із дітьми та підлітками, допомагають їм упоратися з травмами, пов'язаними з війною, міграцією або напруженими стосунками в родині.

Типовим прикладом також є проєкти, спрямовані на покращення можливостей працевлаштування, які ми пропонуємо в Празі, Коліні, Млада-Болеславі та Ліберці. Йдеться про поєднання курсу чеської мови, орієнтованого на робоче середовище, який доповнюється індивідуальною підтримкою у пошуку роботи. Ми маємо чудовий досвід із цим форматом уже багато років і дуже раді, що завдяки підтримці Європейського союзу змогли створити подібний проєкт саме для українських біженців».

Так буває, що інші організації відправляють людей до центру за профільною допомогою. Директорка виступає за співпрацю з ними з метою більш якісної підтримки.

«Так, таке стається. Зазвичай це організації, які спеціалізуються, наприклад, на роботі з дітьми або з людьми з інвалідністю, а з іноземцями працюють лише частково або взагалі не працюють. Вони не орієнтуються у цій тематиці, тому не знають специфічну ситуацію та потреби цієї цільової групи. Тож вони направляють клієнта безпосередньо до нас, або ми

співпрацюємо з такою організацією і надаємо їм необхідну підтримку щодо того, як діяти. Якщо до нас приходять клієнти з іншої організації, що працює з іноземцями, то переважно у випадках, коли вони мають якусь більш специфічну потребу, і саме ми можемо це запропонувати. Наприклад, курс для маленьких дітей дошкільного віку, розмовний клуб для літніх людей або психологічну допомогу. Так само й ми направляємо деяких клієнтів до інших організацій, якщо знаємо, що саме там вони, найімовірніше, знайдуть те, що шукають. Це взаємна співпраця. Часто клієнти потрапляють до нас також, наприклад, через біржу праці, відділ з питань притулку та міграційної політики, школу або іншу установу, від якої отримують наш контакт».

***

03.11.2025

24 Канал

https://24tv.ua/education/vishha-osvita-ukrayini-yak-viyna-vplinu-la-universiteti_n2945866

"Треба тримати з усіх сил": як війна вплинула на виші та які МОН прагне зберегти

Чимало українських вишів вимушено перемістили через війну з Росією. Зараз вони працюють в інших містах.

Заступник міністра освіти і науки з питань вищої освіти Микола Трофименко РБК-Україна, у якій ситуації переміщені виші зараз та які ЗВО треба обов'язково зберегти. Зауважимо, що посадовець донедавна працював ректором Маріупольського державного університету, який також релокували, інформує 24 Канал.

У якій ситуації зараз переміщені виші?

Заступник міністра зазначив, що переміщені університети сьогодні є осередками для переселенців. Адже є виклики необхідності збереження колективу, студентів, ідентичності.

«Релоковані заклади зараз – це і музеї, це і палаци культури, це і коло своїх.. Лабораторії, студентські простори. І це важливо, бо сотні тисяч переміщених осіб можуть туди прийти і відчутти себе як вдома. Ця емоція, яка дуже важлива для збереження ментального здоров'я. Бо це спільнота, відчуття рідної землі, коли ти все втратив», – вважає заступник Лісового.

При цьому він акцентував: Маріуполь – це трагедія з як мінімум зі сотнею тисяч вбитих цивільних. І університет показує, наскільки він важливий для міста і регіону. У Києві після переміщення вдалося залучити ресурси і відновити стару будівлю 1932 року, зробити з неї одне з кращих освітніх середовищ столиці. Там дуже широке емоційне наповнення. Університет намагається втримати ідентичність регіону. Там також працюють старші класи двох маріупольських шкіл.

Які заклади треба втримати?

Посадовець також розповів, у якій ситуації виші у прифронтовій та прикордонній з Росією зоні. Зокрема, зауважив, що Глухівський університет на Сумщині не переміщували.

«Важливо, що всі Сумські виші на місці. Ніжинський університет також. Це містоутворювальні виші, важливі для всієї громади», – акцентував Трофименко.

І додав, що є заклади, які треба тримати з усіх сил.

«Це кейс-виклик насправді, наприклад, в Ізмаїлі. Там є національні меншини і українці різної етнічної приналежності. Вони намагаються бути в регіоні важливим центром. Але є дискусія щодо того, як буде розвиватись цей заклад, і є різні шляхи розвитку. Але абсолютно точно – цей заклад треба зберігати і розвивати», – наголосив посадовець.

***

07.11.2025

24 Канал

https://24tv.ua/realestate24/skilki-platyat-vlasnikam-zhitla-za-rozmishhennya-pereselentsiv_n2948562

Компенсація за розміщення ВПО: хто та скільки зможе отримати у 2025 році

В Україні продовжує діяти державна програма компенсації за переселенців, яка передбачає виплати власникам житла, що безоплатно розміщують у себе ВПО. Ініціатива реалізується через портал Дія та місцеві органи влади.

У 2025 році умови програми оновили, а розмір компенсацій збільшили, пише 24 Канал з посиланням на Дію.

Хто може отримати компенсацію за проживання переселенців?

Виплати надаються фізичним особам – громадянам України, які є власниками житла та розмістили там внутрішньо переміщених осіб.

Важливо! Головна умова – між власником і переселенцями не повинно бути родинних зв'язків першого ступеня, тобто батьки, діти або подружжя не враховуються.

Особи, які проживають у квартирі чи будинку, повинні бути зареєстровані як ВПО. Компенсація надається лише за безоплатне проживання, тобто власник житла не має права стягувати орендну плату одночасно з отриманням державної допомоги.

Які умови потрібно виконати для отримання компенсації?

Щоб скористатися державною програмою, власник житла повинен виконати такі умови:

- Повідомити орган місцевого самоврядування або військову адміністрацію про розміщення переселенців не пізніше наступного робочого дня після їх заселення.

- Подати заяву про отримання компенсації не пізніше п'яти робочих днів після завершення звітного місяця.
- Надати документи, що підтверджують право власності або користування житлом.
- Забезпечити безоплатне проживання переселенців, не отримуючи з них орендної плати.
- Розміщені особи повинні бути зареєстровані як внутрішньо переміщені.
- Не мати родинних зв'язків першого ступеня з переселенцями.

Скільки платять власникам житла у 2025 році?

Розмір виплат встановлюється постановою Кабміну №1544, власники житла отримують 450 гривень на місяць за кожен особу, розміщену у їхньому помешканні.

Як подати заявку і які документи потрібні?

Заява подається до сільської, селищної або міської ради за місцем розташування житла. Разом із заявою власник має надати:

- паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
- документ, який підтверджує право власності або користування житлом;
- дані про внутрішньо переміщених осіб, які проживають у помешканні.

Заявку можна оформити особисто або через ЦНАП, а в деяких громадах – за допомогою порталу "Дія". Рішення про надання компенсації приймається протягом п'яти робочих днів, після чого кошти перераховуються на банківський рахунок власника.

Як отримати компенсацію, якщо житло зруйноване?

- Щоб отримати компенсацію, власник має подати заявку через Дію, після чого місцева комісія проводить обстеження та видає акт про стан житла.
- На підставі акту, який складається після огляду, житло може бути офіційно визнане зруйнованим, а власнику відкривається доступ до програми компенсацій або житлового сертифіката.

***

09.11.2025

24 Канал

https://24tv.ua/economy/pripinennya-viplat-vpo-skasuyut-dopomogu-vpo-2026_n2949143

Один нюанс може коштувати виплат: через що ВПО масово втрачають допомогу

Багато українців сьогодні отримують державну підтримку у вигляді соціальних виплат як внутрішньо переміщені особи. Водночас варто

пам'ятати, що іноді така допомога може бути призупинена або взагалі припинена через різні причини.

Коли виплати для ВПО скасовують?

Втратити державну допомогу можуть ті ВПО, які не відповідають ключовим критеріям або порушують правила її отримання, пише 24 Канал з посиланням на постанову №332.

Цікаво Майже 400 тисяч українців втратили допомогу: чому скасували виплати від ООН

Зокрема, виплати призупиняють, якщо:

- родина більше не відповідає встановленим умовам;
- середньомісячний дохід на одну особу перевищує 9 440 гривень;
- родина повертається на стару адресу або виїжджає за межі країни понад 30 днів поспіль або 60 днів сумарно за пів року.

Цікаво! Розмір допомоги нині складає 3 000 гривень для дітей та осіб з інвалідністю й 2 000 гривень для всіх інших категорій.

Чи можуть скасувати виплати пенсіонеру-ВПО?

Як зауважили у Пенсійному фонді, деякі пенсіонери ВПО на тимчасово окупованих територіях або за кордоном можуть втратити пенсії, якщо не пройдуть фізичну ідентифікацію до 31 грудня поточного року.

Також жителі ТОТ повинні щонайменше раз на пів року здійснити фінансову операцію зі свого рахунку, якщо не проходили ідентифікацію. При цьому, виплати нараховуються лише за умови, що пенсіонер не отримує пенсію від Росії.

Що ще варто знати про виплат переселенцям?

- Допомога надається на шість місяців від дати звернення й може продовжуватися ще на пів року, якщо у родині є неповнолітні діти, особи з інвалідністю або люди пенсійного віку.
- Також продовження виплат можливе для самотніх батьків, осіб, які доглядають за дітьми або людьми з інвалідністю, українців після лікування чи реабілітації від поранень під час війни.
- Нині виплати передбачені для студентів чи учнів віком 18 – 23 роки на денній формі навчання, які не мають власної родини. Також допомогу отримують багатодітні родини.

***

03.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/genshtab-polshchi-poperediv-rosiyski-ipso-1762196971.html>

Генштаб Польщі попередив про російські ІІСО проти України: сіють страх і відчуття загрози

В Польщі зафіксовані інтенсивні інформаційно-психологічні операції проти України. Вони направлені на сіяння страху у польському суспільстві та відчуття загрози через перебування українських біженців у країні.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на допис Генштабу ЗС Польщі в Х.

"Здійснюються операції, які знищують позитивні польсько-українські емоційні відносини; підбурюються антиукраїнські настрої в Польщі", - йдеться у публікації.

Такі дії фіксуються на порталах та акаунтах осіб, які поширюють ненависть до України. Зростання антиукраїнської поведінки також відбувається в містах, де розміщені пункти передачі озброєння та допомоги Києву.

Генштаб Польщі наголосив, що метою таких дій росіян є "сіяння у польському суспільстві страху та відчуття загрози через перебування українців у Польщі".

"У російській інфосфері це дозволяє формувати меседж про те, що напад на Україну є також підтримкою поляків у помсті за Волинь, що нібито має покращити ставлення у Польщі до дій Росії. Дії РФ представляють українців як більшу загрозу для Польщі, ніж Росію", - йдеться в дописі.

Генштаб ЗС Польщі закликав громадян країни не піддаватися емоціям, оскільки вони не спровоковані подразниками, які мають справжнє підґрунтя.

"Диверсійні дії належать до сфери скоординованих заходів російських служб і не мають нічого спільного з намірами і спланованими діями всієї української нації", - зазначив він.

Крім того, польський генштаб зазначив, що слід розуміти очевидну розбіжність між катом і жертвою.

"Агресор знаходиться на сході, і це - Росія. Відмежування Польщі від України полегшить Росії ведення війни. Будь-які дії, що підривають підтримку України, підтримують агресію Росії", - йдеться у дописі.

***

04.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/polshchi-poperedzhayut-ukrayintsiv-shahrayiv-1762268720.html>

У Польщі попереджають українців про шахраїв, які "продають" карти побиту СУКР

У Польщі зафіксували випадки шахрайства, пов'язані з оформленням карт побиту СУКР для громадян України. Посередники пропонують допомогу за гроші, хоча процедура має бути безкоштовною.

Про це пише РБК-Україна із посиланням на повідомлення Управління у справах іноземців.

Попередження для українців

За даними польських посадовців, з 1 липня 2024 року українці, які перебувають під тимчасовим захистом, отримали право подавати заяви на нову карту побиту СУКР із позначкою "Раніше користувався(лася) тимчасовим захистом". Вона діятиме три роки.

Однак поки що подати заяву неможливо, адже онлайн-сервіс для цього ще не запущено. Водночас шахраї пропонують українцям оформлення документів "під ключ" або "попередню реєстрацію" за плату, вводячи їх в оману.

Подати заявку можна буде лише онлайн

В Управлінні наголосили, що паперові заяви не приймаються, а жодне воєводське управління не уповноважене збирати документи на СУКР.

Офіційна процедура буде повністю безкоштовною, окрім стандартних державних зборів:

- 340 злотих - мито за подання заяви;
- 100 злотих - плата за виготовлення картки.

Як уберегтися від обману

Влада закликала українців перевіряти інформацію виключно через офіційні джерела - сайт Управління у справах іноземців, воєводські управління або консульський відділ Посольства України в Польщі.

"Посередники, які пропонують платні послуги для "скомплектування заяв", вводять громадян в оману. Будьте уважні, не передавайте кошти невідомим особам", - йдеться в офіційному повідомленні.

***

04.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/demografiya-deokupovanih-gromad-virivnyuetsya-1762275950.html>

Демографія деокупованих громад вирівнюється: де є приріст працездатних і найнижче безробіття

Станом на початок 2025 року кількість населення, які на початку війни були змушені евакуюватись з громад, що наразі вже деокуповані, становить близько 10%. Натомість наразі демографічні показники там вирівнюються.

Як пише РБК-Україна, про це повідомила голова Комітету ВР з питань організації державної влади, місцевого самоврядування регіонального розвитку і містобудування, очільниця партії "Слуга Народу" Олена Шуляк.

Посилаючись на дані аналітичної записки "Відновлення та розвиток деокупованих громад", підготовленої Інститутом аналітики і адвокації за підтримки Transparency International, Шуляк зазначила, що в деяких громадах на Київщині та Чернігівщині офіційних безробітних – у середньому 1%.

Ба більше, зростає й кількість працездатного населення. Найкращий показник у Седнівській та Гончарівській громадах Чернігівщини, Славутицькій – на Київщині.

Демографічні показники по громадах

Демографічними наслідками повномасштабного вторгнення є:

- Внутрішня та зовнішня міграція населення; відтік працездатного населення.
- Збільшення частки вразливих груп населення; гендерний дисбаланс.
- Зменшення економічних можливостей регіону; поступова депопуляція; втрата людського капіталу.

Загалом, додала Олена Шуляк, у ТОП-3 деокупованих громад, де працездатного населення станом на зараз поменшало, входять:

- Куп'янська громада на Харківщині – кількість працездатного населення зменшилась на 84%.
- Старосалтівська громада на Харківщині – на 55%.
- Седнівська громада на Чернігівщині – на 40%.

Натомість до ТОП-3 громад, де працездатного населення побільшало, входять:

- Макарівська громада на Київщині, де приріст склав 15%.
- Бучанська громада на Київщині, де приріст – 12%.
- Роменська громада на Сумщині – майже 6%.

А до ТОП-5 громад, де кількість населення зросла загалом, наразі входять:

- Ірпінська громада на Київщині – плюс 30%.
- Бучанська громада на Київщині – плюс 15%.
- Роменська громада на Сумщині – плюс майже 6%.
- Макарівська громада на Київщині – більше 5%.
- Седнівська громада на Чернігівщині – плюс 7,5%.

"Як впливає з дослідження, загалом середнє значення частки вибулих до кількості населення на початок 2025 року по громадах становить близько 10%", - зазначила Олена Шуляк.

Водночас вона повідомила, що у деяких деокупованих громад досить низький показник з безробіття. Наприклад, у Славутицькій громаді на Київщині – 1,9%, Борівська та Савинська на Харківщині – 3,9% та 1,4% та Городнянська в Чернігівській області – 2,5%. Середнє значення частки безробітних у деокупованих громадах становить 0,9%.

Стосовно працездатного населення найкращий показник належить Седнівській громаді Чернігівщини з показником у 67,2%, другою за цим показником є Славутицька громада з Київської області – 65,5%. Замикає трійку Гончарівська громада на Чернігівщині з показником у 58,1%.

Що змушує українців покидати країну, а що спонукає повертатися

За словами Олени Шуляк, серед причин, які змушують покидати українців свої домівки, не тільки війна, а й відсутність житла, а також проблеми з працевлаштуванням.

Так, від лютого 2022 року за межі України виїхали майже 7,5 млн українців. Найбільше українських біженців – понад 1 млн – сьогодні перебуває

в Німеччині, багато виїхали до Польщі, Чехії, Словаччини та інших європейських держав.

За кордон виїжджає найбільш працездатна частина населення, так би мовити, драйвер економіки, тому повернення українців додому – глобальний виклик для держави.

Як зазначила парламентарка, поверненню українців додому сприяє у першу чергу вирішення їхнього житлового питання.

Так, ще з 2023 року працює державна програма компенсацій за пошкоджене та зруйноване житло – «Відновлення», крім цього розширюються можливості для переселенців і не тільки купувати житло за програмою «Оселя».

Нещодавно, нагадала Олена Шуляк, для ВПО зменшили перший внесок за житло за пільговою іпотекою до 120 тис. грн – за умови, якщо вартість квартири не більше 2 млн грн.

Однак більшою підтримкою громадянам, які хочуть повернутися, буде, зокрема, розширення можливостей програми «Відновлення» для тих, чие зруйноване житло розташоване на ТОТ, а також проведення житлової реформи, передбаченої законопроектом "Про основні засади житлової політики". Це запустить одразу декілька інструментів вирішення житлового питання для громадян, які цього потребують.

"По «Відновленню» ми бачимо, що переважна більшість інформаційних повідомлень про пошкодження або знищення житла надходить від власників житла, яке розташоване на ТОТ. Тому уряду слід якомога швидше масштабувати програму на ці регіони. А житлова реформа дозволить у той чи інший спосіб житло або отримати тимчасово – як соціальну або службову оренду, так і у власність – на підйомних умовах", – резюмувала Олена Шуляк.

***

07.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/cherez-obstrili-meshkantsi-zakarpattya-rozpovili-1762349886.html>

Не через обстріли: мешканці Закарпаття розповіли, що може змусити їх виїхати за кордон

Чверть жителів Закарпаття готові виїхати з України у разі погіршення економічної ситуації, а от майже третина вважає, що не виїдуть за жодних обставин. Такі результати показало нове дослідження, яке презентували на форумі Re:Open Zakarpattia.

Про це пише РБК-Україна із посиланням на результати дослідження.

Деталі дослідження

Соціологічне дослідження на Закарпатті провели Фонд "Демократичні ініціативи" імені Ілька Кучеріва та Центр політичної соціології на замовлення Інституту Центральноевропейської Стратегії.

Опитування тривало з 17 по 28 жовтня 2025 року, й охопило 1002 респондентів. Їх опитали методом особистих інтерв'ю (face-to-face).

Зокрема:

- 502 респондентів віком від 18 років опитано в Закарпатській області - у 7 містах і 27 селах регіону. Максимальна випадкова похибка вибірки не перевищує 3,5%;
- 500 респондентів з-поміж національних меншин (з них 300 угорців і 200 представників ромської, румунської та словацької громад) - у місцях їх компактного проживання.

Дослідження відтворює демографічну структуру населення Закарпаття станом на початок 2022 року.

За яких умов жителі Закарпаття готові виїхати з України

Найбільше респондентів відповіли, що готові виїхати з України у разі погіршення економічної ситуації - 25,5% жителів Закарпаття загалом та 35% - нацменшини.

У разі погіршення ситуації із дотриманням прав людини, переслідуваннями за етнічною/конфесійною ознакою за кордон готові виїхати 21,7% жителів Закарпаття та 28% нацменшин.

Третьої за поширеністю причиною для потенційного виїзду за кордон є можливість легально набути друге громадянство. Так відповіли 12,9% жителів Закарпаття та 14,8% нацменшин.

На четвертому місці серед причин опинилась загроза мобілізації. Це стане поштовхом до виїзду 14,9% жителів Закарпаття та 19,4% нацменшин.

Ескалація війни на фронті та стрімкого просування російських військ вглиб країни стане причиною до виїзду 12,7% жителів Закарпаття та 16,8% нацменшин.

Інші причини для виїзду:

- у разі посилення обстрілів регіону - 6,4% жителів Закарпаття, 7,8% - нацменшини;
- у разі облаштування родичів, які вже виїхали за кордон - 4,2% жителів Закарпаття та 6,2% нацменшини;
- у разі зміни керівництва країни - 1,8% жителів Закарпаття та 2,8% нацменшини;
- у разі зміни зовнішньополітичного курсу країни - 4,6% жителів Закарпаття та 8,6% нацменшини;
- інше - 1,4% та 3,8%*

*респонденти могли вибрати по кілька відповідей, які їм підходили.

При цьому 29,9% жителів Закарпаття відповіли, що не виїдуть за жодних обставин, а серед нацменшин цей показник становить - 28,2%. Ще 9,6% жителів та 13,8% нацменшин було складно відповісти.

Додамо також, що 22,7% жителів Закарпаття зазначили, що мають в оточенні людей (родичі, друзі, знайомі), які виїхали за кордон через війну. Ще 23,5% - виїхали через загрозу мобілізації.

Дослідження провели в межах нідерландсько-словацько-українського проекту "Посилення верховенства права на місцевому рівні в Україні: приклад Закарпаття", який реалізується за підтримки уряду Нідерландів у межах програми МАТРА.

***

07.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/sumshchini-blizko-20-tisyach-osib-vidmovlyayutsya-1762504219.html>

На Сумщині близько 20 тисяч осіб відмовляються від евакуації: що їм пропонують

У Сумській області близько 20 тисяч осіб відмовились від евакуації, адже не хочуть покидати власні домівки через невизначеність.

Про це заявив голова Сумської ОВА Олег Григоров в інтерв'ю РБК-Україна.

Відповідаючи на питання, чи є у прифронтових громадах області проблема з тим, що люди не хочуть виїжджати, Григоров підкреслив, що звісно, багато людей не хочуть покидати власні домівки з різних причин.

"У нас є близько 20 тисяч письмових відмов від евакуації. Чинне законодавство не передбачає примусовий спосіб переміщення людей. Тому, звісно, такі випадки є. Дійсно, люди не хочуть покидати свої домівки", - заявив голова Сумської ОВА.

Він також підкреслив, що, напевно, жодна людина не хоче покидати свій будинок, бо для неї незрозуміло, як будувати життя у новому місці.

"Хочу зазначити, що для людей, які евакуюються, в області передбачені місця для розселення, про це постійно інформуємо людей. Надається гуманітарна та інша допомога", - підкреслив він.

Евакуація з прифронтових територій

За останні 5 місяців з прифронтових територій України евакуювали 121,5 тисячі осіб, серед них близько 14 тисяч дітей та майже 4 тисячі людей з обмеженою мобільністю.

Повідомляється, що зараз в Україні працює 20 транзитних центрів у кількох регіонах. Там люди мають змогу отримати комплексну допомогу: гуманітарну, медичну, психологічну, юридичну та соціальну.

Їм допомагають відновити документи, оформити виплати та соціальні послуги, а також отримати фінансову підтримку від держави та гуманітарних організацій.

Після транзитного центру евакуйовані можуть скористатися послугами безоплатних місць тимчасового перебування. Їх в Україні налічується понад 1100. Вони забезпечують 80,5 тисяч ліжко-місць для ВПО.

***

08.11.2025

РБК-Україна

<https://www.rbc.ua/rus/news/seym-polshchi-posiliv-umovi-otrimannya-dopomogi-1762575290.html>

Сейм Польщі посилив умови отримання допомоги українцями

Польський парламент остаточно визначив правила перебування українських громадян у країні. І ці правила сподобаються не всім.

Про це повідомляє РБК-Україна з посиланням на публікацію RMF24.

У п'ятницю, 7 листопада, польський Сейм не підтримав альтернативного законопроекту президента Кароля Навроцького, що стосується допомоги українським біженцям.

Повідомляється, що 244 депутати проголосували за відхилення ініціативи, вважаючи документ дублюванням уже ухваленого закону.

Раніше Навроцький наклав вето на урядовий варіант і запропонував свій проєкт, але парламент залишив чинними попередні рішення.

Новий порядок для українців у Польщі

Чинний закон, ухвалений ще у вересні 2025 року, продовжує легальний статус перебування українських громадян у Польщі до 4 березня 2026 року. Однак документ запроваджує суворіші критерії отримання фінансової підтримки.

Тепер допомогу зможуть отримувати тільки ті українці, які офіційно працюють у Польщі, а їхні діти навчаються в місцевих школах.

Виняток передбачено лише для сімей, де виховуються діти з інвалідністю.

Обмеження соціальних пільг

Згідно з новими нормами, українці без офіційного працевлаштування втратять доступ до низки пільг. Зокрема, йдеться про безоплатну медичну реабілітацію, лікування від залежностей, участь у державних програмах охорони здоров'я та частину стоматологічних послуг.

***

07.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4056237-vtrati-ukraini-za-11-rokiv-vijni-stanovlat-10-miljoniv-ludej-libanova.html>

Втрати України за 11 років війни становлять 10 мільйонів людей - Лібанова

Про це повідомила під час 6-го форуму Re:Open Zakarpattia директорка Інституту демографії та соціальних досліджень імені М.В. Птухи Національної академії наук України Елла Лібанова, передає власкор Укрінформу.

"Загалом втрати України за час 11 років війни я оцінюю в 10 мільйонів людей - це ті, хто не народився, помер, загинув, виїхав", - сказала вона.

Вона додала, що не всі із цих втрат оцінює як незворотні, адже частина тих людей, хто виїхав, може повернутись.

"У 2022 році я сподівалась, що повернеться 50-60% тих, хто виїхав, але війна триває надалі і невідомо, коли вона закінчиться. Сьогодні... капітал іде туди, де є робоча сила. Чому з Європи капітал перекочував до Азії? Бо там дешева робоча сила. За даними Євростату, жінок-біженців внаслідок війни в Україні - 3,5 мільйони, з яких 70% мають вищу освіту. Уявіть, наскільки впаде рівень освіти країни, якщо їх не повернути», - сказала Лібанова.

За її прогнозами, скоріш за все, частину територій у війні ми втратимо.

"Але ніщо не заважає нам повернути їх, як Азербайджан повернув Карабах, як іудеї створили Ізраїль. Люди є — земля буде. Ми маємо втримати людей і державу. Це два однакові чинники" - акцентувала вона.

За словами Лібанової, зокрема, у зв'язку із цим на Закарпатті неминучий конфлікт після війни із громадами, з яких сюди був релокований бізнес і звідки на Закарпаття виїхали люди.

"Адже ці громади намагатимуться їх повернути", - каже експертка.

***

07.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/4056253-na-sumsinu-vperse-priihala-z-vizitom-predstavnica-agentstva-oon-u-spravah-bizenciv.html>

На Сумщину вперше приїхала з візитом представниця Агентства ООН у справах біженців

На Сумщину вперше завітала з робочим візитом представниця Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні пані Бернадетт Кастель-Голлінгсворт.

Про це повідомив у Фейсбуці начальник Сумської ОВА Олег Григоров, передає Укрінформ.

"Сумщину вперше відвідала пані Бернадетт Кастель-Голлінгсворт – представниця Управління Верховного комісара ООН у справах біженців в Україні", - поінформував Григоров.

Він наголосив, що візит представниці УВКБ ООН – це знак підтримки, солідарності та уваги до людей, які щодня живуть і працюють у прикордонному регіоні.

За словами начальника ОВА, з початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну організація стала важливим другом Сумської області. Зокрема, після підписання Меморандуму про взаємодію у 2023 році спільно реалізуються важливі проекти для підтримки людей, які потребують допомоги.

Григоров уточнив, що у 2024 році в Нижній Сироватці встановлено 10 модульних будинків, у яких проживають 63 людини. У 2025 році в Липоводолинській громаді триває будівництво ще 9 будинків для 60 евакуйованих громадян. Уже виконані основні будівельні роботи, завершується підключення електропостачання та благоустрій території.

Крім цього, зазначив посадовець, партнери також нададуть грошову допомогу на придбання твердого палива для соціально незахищених жителів.

“Щиро вдячний УВКБ ООН за увагу до Сумщини, за ефективні рішення та реальні дії, які вже сьогодні допомагають нашим людям. Вірю, що наша співпраця триватиме й надалі – заради підтримки жителів прикордонної Сумщини у час війни”, - наголосив очільник краю.

***

07.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4056356-v-ukraini-narazi-vidsutna-edina-sistema-obliku-danih-pereselenciv-minsocpolitiki.html>

В Україні наразі відсутня єдина система обліку даних переселенців - Мінсоцполітики

В Україні наразі відсутня єдина система, що стосується повного обліку даних внутрішньо переміщених осіб.

Про це заступниця міністра соцполітики Тетяна Кірієнко поінформувала під час Всеукраїнського форуму лідерів соціальних змін, повідомляє кореспондент Укрінформу.

"У нас є дуже потужне питання серед основних - це повний облік даних ВПО. Сьогодні у нас відсутня насправді єдина система і відповідальні особи щодо того, щоб зібрати повний пакет таких даних, які насправді дуже необхідні, щоб визначити, ідентифікувати саму людину, родину, її потреби і подальший маршрут тощо. А людина гідна і має право обрати, де їй бути, перебувати, навіть тимчасово, у тій громаді, області або регіоні, у відповідних місцях", - сказала Кірієнко.

Вона розповіла, що є проблема щодо відновлення документів людей, і пояснила, що це питання не завжди вирішується на транзитних пунктах, бо, по-перше, мова йде про (наявність достатнього - ред.) часу, а по-друге - про наявність відповідних фахівців у цих центрах.

Заступниця міністра соцполітики розповіла, що у Мінсоцполітики на сьогодні є дуже велика потреба у тому, щоб на цих пунктах працювали фахівці, які можуть дуже чітко визначати потребу тієї чи іншої людини - тобто робити анкетування цих (осіб - ред.) і, в тому числі, обліковувати ці дані.

"На сьогодні на всіх місцях, на всіх етапах є така проблема, як відсутність кваліфікованих працівників, їх достатньої кількості і рівня підготовки тощо", - зазначила заступниця міністра.

Кірієнко акцентувала увагу і на такій проблемі, як відсутність алгоритму залучення їхніх служб для системного вирішення проблемних питань і недопущення негативних наслідків саме при евакуації людей тощо.

Вона також звернула увагу на таку проблему у МТП, як евакуація людей із домашніми тваринами.

"Є сьогодні і певна проблематика, у тому числі, щодо розміщення маломобільних категорій. Є і завдання фінансової підтримки, яке на сьогодні частина наших програм ... вирішує, але, у тому числі, потрібен аналіз таких програм, їх доопрацювання, бо на сьогодні є групи, які або не охоплює ця фінпідтримка, або є надлишкові виплати, які на сьогодні насправді не дуже потрібні", - заявила заступниця міністра.

Кірієнко зупинилася на таких питаннях, як працевлаштування на етапі адаптації людини та забезпечення освіти дітей.

"Щодо нашої найпроблемнішої категорії - це маломобільні люди - на сьогодні розуміємо, що нам потрібно змінювати наш принцип інституціональних закладів тощо. Маємо працювати над розширенням мережі надавачів соцпослуг", - зазначила вона.

***

08.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4056403-majze-80-tisac-pereselenciv-ne-hocut-zalisati-misca-timчасового-проживання-Мінсоцполітики.html>

Майже 80 тисяч переселенців не хочуть залишати місця тимчасового проживання - Мінсоцполітики

Наразі є дані щодо того, що близько 80 тисяч осіб не хочуть залишати місця тимчасового проживання.

Про це заступниця міністра соціальної політики Тетяна Кірієнко заявила під час Всеукраїнського форуму лідерів соціальних змін, повідомляє кореспондент Укрінформу.

«У нас сьогодні, як ми розуміємо, є аналіз потреб ВПО. І найголовніша проблема наразі - це небажання наших людей виїжджати з місць тимчасового проживання. Сьогодні ми маємо по всіх регіонах біля 80 тисяч таких людей, і ми розуміємо, що саме фахівці соцсфери мають вирішувати це питання», - підкреслила Кірієнко.

Стосовно питання довготривалого забезпечення житлом заступниця міністра зауважила, що наразі працюють багато житлових програм - і пільгові кредити, і видача сертифікатів за зруйноване або пошкоджене майно тощо.

«Але на сьогодні, щоб вирішити проблему доступності житла, ми маємо все ж таки напрацьовувати нові фінансові інструменти, нові програми», - вважає заступниця міністра.

Коментуючи питання забезпечення фахівців соціального супроводу, вона висловила переконання у тому, що їм необхідно надати гідну оплату праці, а також навчання і базу, з якою вони зможуть ефективно працювати з людьми.

«І наш етап інтеграції насправді дуже складний і дуже ємкий для реалізації. Думаю, що потрібно всім нам (консолідувати – ред.) зусилля», - зазначила вона.

***

08.11.2025

Укрінформ

<https://www.ukrinform.ua/rubric-polytics/4056603-u-radi-napracuvali-zakonoproekt-pro-viplati-ditamvpo-i-priskorennarealizaciu-zitlovih-program-deputat.html>

У Раді напрацювали законопроект про виплати дітям-ВПО і прискорення реалізацію житлових програм - депутат

У парламенті напрацьований законопроект, який дозволить пом'якшити критерії для отримання компенсацій за оренду житла внутрішньо переміщеними особами. Депутати наголошують на необхідності повернути відповідні компенсації дітям.

На цьому наголосив народний депутат Максим Ткаченко у рамках Всеукраїнського форуму лідерів соціальних змін, передає кореспондент Укрінформу.

«Ми напрацювали законопроект, який уже два роки чекає на розгляд у Верховній Раді. Його було схвалено на комітеті, але він досі не рухається далі. Цим документом ми пропонуємо переглянути критерії нарахування компенсацій на оренду житла для внутрішньо переміщених осіб», - зазначив він.

Депутат нагадав, що наразі відповідні виплати складають лише 2–3 тисячі гривень на місяць.

«Це — лише 50 доларів на місяць, і навіть ці кошти у багатьох почали забирати. У нашому законопроекті ми пропонуємо пом'якшити критерії, щоб частина людей знову могла отримувати цю допомогу. Насамперед наполягаємо, щоб компенсацію повернули для дітей переселенців незалежно від того, чи отримують інші члени родини виплати», - наголосив Ткаченко.

На його переконання, коштів у бюджеті достатньо, аби втілити ініціативу у життя, якщо кількість евакуйованих різко не збільшиться.

Водночас політик нагадав, що минулого року парламент ухвалив закон про інвентаризацію можливих місць тимчасового проживання ВПО, аби більше українців могли отримати дах над головою.

«Програму планують реалізувати лише наприкінці 2026 року... Вимагаємо, аби відповідні кроки були реалізовані якнайшвидше, адже люди, які чотири роки живуть без власного житла, не можуть чекати 2026-го, щоб,

нарешті, держава порахувала, скільки є придатних для проживання будівель», - підкреслив парламентарій.

Окремо Ткаченко наголосив, що цього року депутатам вдалося добитися виділення 1 мільярда гривень на облаштування або ремонт таких місць у всіх областях України.

«З грудня ми, як міжфракційне депутатське об'єднання «ВПО України», почнемо здійснювати парламентський контроль за тим, щоб ці кошти були використані ефективно та за призначенням. Ми маємо чітко бачити, скільки нових місць створено і кому вони реально допомогли», - додав він.

Народний депутат також розповів, що наразі триває робота над новим законопроектом №13136 щодо удосконалення механізму надання компенсацій та обліку нерухомого майна.

За його словами, мета законопроекту — зробити систему компенсацій за пошкоджене або знищене житло більш зрозумілою та ефективною.

Документ удосконалює облік нерухомості, поширює механізм компенсацій на різні типи майна, зруйнованого через російську агресію з 19 лютого 2014 року, і визначає, як саме відшкодуватимуть збитки у багатоквартирних будинках.

«Важливо, щоб зміни, про які ми говоримо, були помітні не лише на екранах і в документах, а й у реальному житті людей», - резюмував політик.

***

07.11.2025

NV.ua

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/stavlennya-do-pereselenciv-u-zakarpatti-rezultati-opituvannya-sered-miscevih-zhiteliv-50558550.html>

Понад 40% мешканців Закарпаття ставляться до переселенців «гірше, ніж до місцевих» — опитування

40,6% мешканців Закарпаття, опитаних соціологами, визнали, що ставляться до внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які опинилися в регіоні, «гірше, ніж до місцевих жителів».

Такі дані засвідчило опитування, яке 17–28 жовтня 2025 року провів у Закарпатській області Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва спільно з Центром політичної соціології на замовлення Інституту центральноєвропейської стратегії (ICES).

Респондентів попросили відповісти на запитання про те, як вони ставляться до переселенців (ВПО), які перебувають на Закарпатті.

35,9% відповіли, що «так само як і до місцевих жителів», тоді як 40,6% опитаних заявили, що «гірше, ніж до місцевих жителів».

Коли ж другу категорію респондентів попросили пояснити, у чому причина такого негативного ставлення до переселенців, 12,2% опитаних з цієї категорії вказали, що ВПО нібито «невдячні за надану допомогу». 10,4%

заявили, що внутрішні біженці «не розуміють специфіки Закарпаття, не інтегруються у місцеві громади».

Найпопулярнішими ж виявилися відповіді про те, що чимало ВПО нібито «є заможними, викупили місцеву нерухомість» (19,7%) або «виїхали з місць, які зовсім не постраждали від війни» (18,9%). Також поширеною причиною було дорікання в тому, що переселенці «не хочуть працювати, продовжують жити за рахунок виплат, гуманітарної допомоги» (17,5%) чи «надмірно розважаються (сидять у ресторанах, ходять до спортзалів тощо)».

Дослідження було презентовано на форумі Re: Open Zakarpattia на замовлення Інституту центральноєвропейської стратегії.

Загалом було опитано 1002 респонденти методом face-to-face. Серед них — 502 респонденти віком від 18 років по репрезентативній вибірці в Закарпатській області (в 7 містах та 27 селах області) та 500 респондентів з числа національних меншин (з них 300 угорців та 200 представники ромської, румунської та словацької громад) у місцях компактного проживання у Закарпатській області, що відтворює демографічну структуру представленості станом на початок 2022 року.

***

03.11.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/123701-u-sumax-pobudujut-sotsialne-zhitlo-na-mistsi-zrujnovanix-budinkiv-scho-vidomo>

У Сумах побудують соціальне житло на місці зруйнованих будинків: що відомо

У Сумах на місці зруйнованих росіянами будинків на Петропавлівській, Герасима Кондратьєва та Металургів планують побудувати соціальне житло.

Про це повідомив очільник Сумської МВА Сергій Кривошеєнко.

Мешканці трьох будинків отримали житлові сертифікати за програмою "ЄВідновлення": разом – 49 сертифікатів на загальну суму понад 25 мільйонів гривень.

Суми, які прийняли досить багато внутрішньо переміщених осіб, відчувають гостру потребу в тимчасовому житловому фонді для ВПО.

Очільник ОВА зазначив, що нові будівлі отримають статус комунального майна.

Наразі будівельники розробляють проєктні пропозиції. Враховуються технічні особливості монолітного будівництва, корисна площа будівлі, потреби родин ВПО.

Розглядаються варіанти будівництва смарт-квартир та інші. Підписано наказ про зміни до міського бюджету, виділено кошти на виготовлення ПКД.

"Місто розраховує на державні дотації у разі перемоги сумських проєктів соціального житла, частина його буде профінансована міським коштом", – йдеться в повідомленні.

***

03.11.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/123732-gumanitarka-konsultatsii-ta-spilkuvannja-v-lutsku-vidkrili-oseredok-dlja-pereselentsiv>

Гуманітарка, консультації та спілкування: в Луцьку відкрили осередок для переселенців

Громадська організація "ВПО України" відкрила свій осередок у Луцьку Волинської області.

Про це повідомили в пресслужбі організації.

"Ми багато разів приїжджали на Волинь — зустрічалися з переселенцями просто неба: на площах, біля ринків, торговельних центрів. Привозили допомогу, говорили з людьми, ділилися теплом. А тепер у Луцьку є місце, де двері для вимушених переселенців завжди відчинені", — йдеться в повідомленні.

У просторі можна отримати гуманітарну допомогу, а також юридичну підтримку, поради щодо державних програм, допомогу психолога. А крім того— просто поспілкуватися й відчути себе не наодинці.

Попереду — видачі, заходи, зустрічі, квитки на культурні події і, звісно, підтримка і тепло, яке ми створюємо разом.

***

06.11.2025

Трибун

<https://tribun.com.ua/uk/123772-vid-ditjachix-gurtkiv-do-pratsevlashtuvannja-jaku-dopomogu-dlja-vpo-nadae-popasnianska-gromada>

Від дитячих гуртків до працевлаштування: яку допомогу для ВПО надає Попаснянська громада

Попаснянська міська громада активно реалізує програми підтримки внутрішньо переміщених осіб, спрямовані на соціальний захист та культурну інтеграцію.

Про це повідомив очільник Луганської ОВА Олексій Харченко.

У рамках Комплексної програми підтримки та соціального захисту мешканців громади, які є переселенцями, на 2025-2027 роки, особлива увага приділяється вразливим категоріям: людям похилого віку, особам з інвалідністю та учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Паралельно фінансується Комплексна програма соціальної підтримки військовослужбовців та членів їхніх сімей на той же період.

Для сприяння працевлаштуванню окремих категорій ВПО реалізуються спеціальні заходи та консультації, що допомагають мешканцям громади інтегруватися в місцеве суспільство. Відпочинком та оздоровленням вже охоплено 392 школярі громади.

Культурні послуги надаються через 3 хаби у містах Черкаси, Суми та Харків. Діють дитячі творчі гуртки в офлайн форматі, а також проводяться тематичні культурні заходи: дні зустрічей переселенців, інформаційні години за участю фахівців освіти, культури та громадських організацій.

У гуманітарних осередках та спеціалізованих кабінетах проводяться консультації та медичні огляди пацієнтів лікарями КНП “Попаснянська міська багатопрофільна лікарня” та КНП “Центр первинної медико-санітарної допомоги”.

Регіональні

03.11.2025

Суспільне Харків

<https://susplne.media/kharkiv/1155138-u-harkovi-demontuut-modulne-mistecho-v-akomu-10-rokiv-zili-pereselenci-so-kazut-meskanci/>

У Харкові демонтують модульне містечко, в якому 10 років жили переселенці: що кажуть мешканці Ексклюзивно

У Харкові почнуть демонтувати модульне містечко, яке проіснувало 10 років, повідомив Суспільному речник Харківської міськради Юрій Сидоренко. Тимчасове житло для переселенців із Донбасу звели у 2015 році. Заступник Харківського міського голови Юрій Шпарага каже — демонтувати будинки вирішили через непридатність для проживання. На 3 листопада у модульному містечку залишаються 14 людей.

Зведене 10 років тому модульне містечко демонтують після дослідження центру профілактики хвороб та Інституту судових експертиз — їхні висновки показали, що будинки непридатні до використання, говорить заступник Харківського міського голови Юрій Шпарага.

За його даними, термін експлуатації житла завершився у 2017 році, і відтоді частина людей виїхала. Станом на 3 листопада тут залишаються 14 людей, серед них четверо дітей. Родинам пропонують місця в гуртожитках, каже Шпарага.

"Провели зібрання жителів містечка, їм повідомили про те, що модульне містечко в цьому випадку непридатне для подальшого використання, ба більше, є небезпечним для проживання. Тому що ви знаєте, що 100% модулів забезпечуються електрикою. Тобто тут немає газу, і всі процеси обігріву, приготування їжі й так далі відбуваються за рахунок подачі електроенергії", — розповів Юрій Шпарага.

За його словами, мешканцям модульного містечка повідомили про висновки фахівців щодо непридатності житла. Як альтернативу, людям запропонували проживання в одному з гуртожитків Харкова.

Люди послушали, поставили свої підписи про те, що їм повідомили про те, що їм пропонується переселитися із модульного містечка, їм запропонували транспорт — кому які потреби треба задовольнити для того,

щоб цивілізовано весь цей процес пройти. Після того 17 людей виїхали з модульного містечка.

Не всі погоджуються виїжджати, дехто говорить про те, що їм колись обіцяли надати житло, квартири й таке інше. Але це, якщо й був такий проєкт, то він був ще до війни. Можливо, такі питання тоді й підіймалися, і це було правильно їх вирішити в той час.

Юрій Шпарага розповідає, що станом на 3 листопада в модульному містечку проживає четверо дітей. 2 листопада в містечко приїжджали працівники служби в справах дітей. Також у модульних будинках живуть дві людини з інвалідністю.

Їм (людям з інвалідністю, які живуть у містечку, — ред.) запропонували два місця: одне місце — це гуртожиток, де сьогодні проживають всі внутрішньопереміщені особи, інше місце — тимчасово переміститися до шелтера для осіб з інвалідністю для того, щоб певний період пожити там, щоб вирішити надалі, куди їм переїхати. Можливо, вони самі знайдуть місце для проживання, можливо, буде запропоноване щось інше.

"Немає готового рецепта на такі випадки, коли люди з тих чи інших причин відмовляються залишати це місце та переїжджати в інше. Але ж ми розуміємо, що люди не можуть жити взимку в таких модулях. У мене за спиною — буквально металеві конструкції, які пристосовані для тимчасового перебування, і якщо це зимовий період, вони повинні бути постійно підключені до опалення, тобто їх потрібно постійно гріти", — каже Юрій Шпарага.

Як повідомив Суспільному речник Харківської міськради Юрій Сидоренко, розбирати будинки почнуть найближчими днями, демонтаж триватиме близько тижня.

Що відомо про модульне містечко у Харкові

Модульне містечко — місце компактного проживання переселенців з Донецької та Луганської областей. Його відкрили за підтримки уряду Німеччини у 2015 році. Передбачалося, що житло буде тимчасовим, однак знайти інше та виїхати змогли не всі, тому міська влада продовжила переселенцям договори на проживання.

У лютому 2021 року йшлося, що модульне містечко для переселенців замінять трьома гуртожитками. Їх хотіли побудувати коштом співфінансування: 30% суми з міського бюджету, решта — з державного.

Про те, що приміщення модульного містечка у Харкові непридатні для проживання в Офісі Омбудсмена казали восени 2021 року. Зокрема йшлося, що у приміщеннях відсутня вентиляція, через що утворюється конденсат і задуха. Вхідні групи до приміщень, де проживають люди з обмеженням руху, не обладнані пандусами та поручнями. Туалетні кімнати та кухонні приміщення також не прилаштовані для людей на візках та милицях.

04.11.2025

Суспільне Хмельницький

<https://suspilne.media/khmelnytskyi/1154914-mi-dopomagaemo-ditam-povernuti-doviru-do-suspilstva-u-hmelnickomu-funkcionue-ditacij-prostir-dla-vro/>

"Ми допомагаємо дітям повернути довіру до суспільства": у Хмельницькому функціонує дитячий простір для ВПО

Безкоштовні розвивальні заняття для дітей вимушено переміщених осіб до 9 років проводять у Хмельницькому. Під час них вони адаптуються до нового середовища.

Про це Суспільне Хмельницький розповіла голова громадської організації "Вільний шлях Харків", яка надає гуманітарну-благодійну допомогу вразливим категоріям населення, Катерина Старченко.

За її словами, на Хмельниччині подібних дитячих просторів створено п'ять, в Україні — 12. Крім безкоштовних розвивальних занять діє дитячий садочок неповного робочого дня та центр розвитку на платній основі, з безоплатними місцями для дітей, котрі втратили одного з батьків на війні та дітей з інвалідністю.

"Ідея виникла тоді, коли я побачила, як мами приходять на психологічні тренінги, юридичні консультації або отримати ту чи іншу підтримку, а їм просто нікуди діти дітей. Я сама мама двох дітей і розумію, як це важко, коли вони не адаптувалися в новому місті. От і виник такий простір, тим паче, безкоштовний".

У Хмельницькому проводяться заняття для дітей які постраждали від війни, листопад 2025 року. Суспільне Хмельницький

Тренерка Аліна Варнавська зазначила, що у Хмельницькому проводяться заняття за міжнародною методикою для дітей, які постраждали від війни та вимушені були покинути свої домівки. Відбуваються вони двічі на тиждень, окремо для трьох вікових категорій.

"Заняття проходять в формі гри. Ми допомагаємо дітям повернути довіру до суспільства. Я була вимушена приїхати з Харкова, тому на власному досвіді знаю, як це важливо, щоб діти знову почали посміхатися в цей складний час. Тому що, їм дуже важко адаптуватися на новому місці, з новими друзями".

За словами тренерки, такі заняття доступні не лише для дітей ВПО.

"Наші заняття спочатку проходили для діток внутрішньо переміщених осіб, потім ми впровадили, щоб до нас приходили не тільки діти ВПО, а й місцеві, щоб їм легше було знаходити спільну мову".

Жителька Харкова Ірина розповіла, що разом із дитиною відвідують заняття щотижня: "Звичайно було складно, жили з надією що зможемо повернутися додому, до родичів".

Хмельничанка Світлана зазначила, що понад два роки відвідує простір з сином Лукою: "Дітки здружилися, Лука постійно згадує про них, сумує".

Оксана Новик на початку повномасштабного вторгнення переїхала до Хмельницького разом з сім'єю з Харкова. За її словами, важко було звикнути до нового оточення, особливо молодшій доньці Станіславі, згодом почали відвідувати заняття у дитячому просторі: "Донечці моїй 5 років, сюди з задоволенням ходить бо тут цікаві заняття, спілкування з однолітками".

***

04.11.2025

Суспільне Івано-Франківськ

<https://suspilne.media/ivano-frankivsk/1156196-na-ivano-frankivsini-z-derzbudzetu-privbaut-zitlo-dla-dvoh-ditacih-budinkiv/>

На Івано-Франківщині з держбюджету придбають житло для двох дитячих будинків

До кінця 2025 року на Івано-Франківщині за гроші з державного бюджету придбають житло для двох дитячих будинків сімейного типу. Наразі обласна військова адміністрація уклала угоду купівлі-продажу на одне з цих помешкань.

Про це 4 листопада на засіданні Конгресу місцевих та регіональних влад в Івано-Франківській області повідомила начальниця служби у справах дітей Марія Євчук.

"Уклали угоду купівлі-продажу житла для дитячого будинку сімейного типу в Івано-Франківській громаді, де зараз виховують сімох дітей. Вартість житлового приміщення — 8,9 мільйона гривень з урахуванням співфінансування з місцевого бюджету в розмірі 10%", — розповіла у коментарі Марія Євчук.

За її словами, дитячий будинок сімейного типу, для якого купуватимуть житло, створений жителями громади на базі прийомної сім'ї. Ще одне помешкання планують придбати для родини, яка переїхала на Івано-Франківщину з Луганської області у 2015 році. Дотепер сім'я орендувала житло.

Нині в області перебувають 10 дитячих будинків сімейного типу, які переїхали з інших регіонів. У них виховують 97 дітей, продовжує Марія Євчук.

Торік для дитячих будинків сімейного типу за кошти державного бюджету придбали п'ять помешкань.

05.11.2025

Суспільне Кропивницький

<https://suspilne.media/kropyvnytskiy/1156556-e-bagatoditni-rodini-na-kirovogradsini-v-oleksandrivskij-gromadi-zustrili-31-pereselenca-z-pavlogradskogo-habu/>

Є багатодітні родини: в Олександрівській громаді на Кіровоградщині поселили переселенців з Павлоградського хабу

Уночі 5 листопада у Кіровоградську область евакуювали 31 жителя Донецької області. Вони приїхали з Павлоградського хабу. Людей розмістили в Олександрівській громаді Кропивницького району.

Про це в Facebook повідомив начальник обласної військової адміністрації Андрій Райкович.

Секретарка Олександрівської селищної ради Тетяна Половенко розповіла Суспільному, що серед людей, яких поселили в селищі, є дві багатодітні родини.

"В одній родині п'ятеро дітей, у другій — троє. Також приїхали п'ять маломобільних людей і одна жінка на кріслі колісному. Усі з Донецької області. Їх евакуювали через Павлоградський хаб".

Людей поселять у приватному секторі й місцях тимчасового перебування. Їх у громаді чотири.

"Ми їх зустріли, нагодували. Зараз реєструємо, оформляємо документи, ставимо на виплати, які вони будуть отримувати, і розселяємо. Нам допомагає Червоний Хрест, який їм надає матраци, подушки, білизну, гігієнічні набори. 15 людей житимуть у приватному секторі. Решта — у місцях тимчасового перебування".

Люди приїхали з речами й домашніми тваринами, розповіла Тетяна Половенко.

За словами Тетяни Половенко, у громаді зараз живуть понад 1700 переселенців.

За інформацією Андрія Райковича, від серпня, відколи почалася евакуація з Павлоградського хабу, на Кіровоградщині прийняли 337 переселенців. Серед них 23 дитини й 81 маломобільна людина. Усіх забезпечили житлом, харчуванням, речами першої потреби. З початку року на Кіровоградщину приїхали 6528 переселенців.

06.11.2025

Суспільне Луцьк

<https://suspilne.media/lutsk/1157008-na-volini-pidgotuvali-majze-pivtorigo-tisaci-misc-dla-poselenna-pereselenciv/>

На Волині підготували майже півтори тисячі місць для поселення переселенців

Станом на початок листопада 2025 року на Волині облаштували 1400 ліжкомісць для поселення внутрішньо переміщених українців. Йдеться про облаштовані місця в Луцькому, Ковельському, Володимирському і Камінь-Каширському районах.

Про це в програмі "Тема дня" на "Українському радіо. Луцьк" розповіла директорка департаменту соціального захисту населення облдержадміністрації Оксана Гобод. Одномоментно область може прийняти наразі пів тисячі людей.

"Десять якісь місця зараз дооблаштовуються ліжками, подушками, чайниками та іншими речами, тому що матеріально-технічна база має бути", — сказала керівниця обласного департаменту соцзахисту.

У Луцьку місць для безплатного поселення немає, оскільки обласний центр активно прийняв населення з різних регіонів на початку повномасштабного вторгнення, говорить Оксана Гобод, тому пошук і забезпечення житла або ліжкомісць здійснюється в інших містах або селах на Волині.

Для облаштування житла для внутрішньо переміщених осіб Волинь цього року отримала 6,9 мільйона гривень — це субвенція з державного бюджету для реконструкції будинків і гуртожитків, переобладнання нежитлових приміщень у житлові, покращення безбар'єрності.

Ці кошти громади на умовах співфінансування (60% коштів від держави), можуть використати на облаштування тимчасового житла для ВПО. Зі слів Оксани Гобод, в регіоні відібрали 5 об'єктів комунальної власності, з них на 3 об'єктах вже є можливість проводити тендерні закупівлі.

"Хочу похвалити Цуманську, Ратнівську громади, які взяли великі об'єкти. Ратнівська ТГ буде перетворювати малокомплектну школу під житлове приміщення для ВПО. Литовезька також. Камінь-Каширська ТГ знайшла два приміщення з житловими кімнатами, які вже є в складі соціального житла, але будуть відремонтовані і запропоновані для проживання ВПО", — сказала посадовиця.

Нині на території Волинської області, додала Оксана Гобод, зареєстровані 43 тисячі внутрішньо переміщених осіб.

***

07.11.2025

Суспільне Ужгород

<https://suspilne.media/uzhhorod/1158984-na-zakarpatti-narazi-zareestrovani-blizko-120-tisac-vimusenih-pereselenciv/>

На Закарпатті наразі зареєстровані близько 123 тисяч вимушених переселенців

Про це на форумі "Re:Open Zakarpattia" розповів голова ОВА Мирослав Білецький.

Майже 18,5 тис. — люди похилого віку, близько 5 тисяч — люди з інвалідністю. Понад 35 тисяч — діти, 54 тисячі — люди працездатного віку. Ще 5 тис. людей живуть у шелтерах, зазначив голова ОВА.

Це форум ідей та рішень для розвитку Закарпатської області, який започаткували у 2020 році. Він проводиться щорічно у партнерстві з органами державної влади та місцевого самоврядування, бізнесом, міжнародними партнерами, громадянським суспільством та медіа.

***

08.11.2025

Суспільне Хмельницький

<https://suspilne.media/khmelnytskyi/1156740-profesijne-navcanna-vauceri-granti-mozlivosti-rozvitku-vpo-na-hmelnicini/>

Професійне навчання, ваучери, гранти: можливості розвитку ВПО на Хмельниччині

Для людей, які набули статусу внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та зупинились на Хмельниччині, служба зайнятості пропонує низку програм підтримки — від пошуку роботи до можливостей для навчання чи відкриття власної справи. Це професійне навчання, ваучери, гранти.

Про це повідомили у Хмельницькому обласному центрі зайнятості.

Пошук роботи

Фахівці служби зайнятості здійснюють індивідуальний підбір вакансій з урахуванням освіти, досвіду, кваліфікації та побажань претендента. Звернутися можна до місцевого центру зайнятості або зареєструватися як безробітний онлайн — через портал "Дія", зазначили у центрі зайнятості.

За їхньою інформацією, цього року завдяки Хмельницькій обласній службі зайнятості працевлаштовано понад 600 внутрішньо переміщених осіб.

Професійне навчання та перекваліфікація

ВПО на Хмельниччині можуть підвищити кваліфікацію або здобути нову професію, яка користується попитом на ринку праці. Навчання організують на базі центрів зайнятості або партнерських освітніх закладів. Ось кілька закладів-партнерів на Хмельниччині, через які ВПО або безробітні можуть пройти професійне навчання чи підвищення кваліфікації:

- Хмельницький обласний центр зайнятості;
- Державний навчальний заклад "Хмельницький центр професійно-технічної освіти сфери послуг";
- Вище професійне училище №4, №11, №25 міста Хмельницького;
- Державний навчальний заклад "Деражнянський центр професійної освіти" — у Деражні.

Як повідомили у обласному центрі зайнятості, держава оплачує навчання та проживання безробітних для здобуття професії, зазначають у центрі зайнятості. Термін професійного навчання складає до 10 місяців.

За їхніми даними, сертифікат на навчання покриває вартість навчання не більше 10 прожиткових мінімумів (що становить 30 280 гривень для працевдатних осіб). Сертифікат на проживання гарантує оплату проживання під час навчання не більше 5 прожиткових мінімумів (що становить 15 140 гривень).

Якщо вартість навчання або проживання перевищує ліміт, різницю потрібно сплатити самостійно або з інших джерел, не заборонених законодавством, повідомляють у службі зайнятості.

Ваучери на навчання

Якщо людина не зареєстрована як безробітна, але має професійно-технічну чи вищу освіту, вона також може безоплатно отримати ваучер на навчання, зазначають у службі зайнятості. З початку року на Хмельниччині 147 внутрішньо переміщених осіб скористалися такою можливістю, зазначили у обласному центрі зайнятості.

Як отримати послугу та іншу інформацію, можна ознайомитись детальніше на сайті Державної служби зайнятості.

Грант на власну справу

Програма "єРобота" передбачає надання грантів до 1 мільйона гривень на започаткування чи розширення бізнесу. Це шанс реалізувати власну ідею, створити нові робочі місця та забезпечити стабільний дохід, зазначили у Хмельницькому обласному центрі зайнятості.

За їхньою інформацією, мікрогрант на власну справу – це безповоротна, безпроцентна державна допомога фізичним особам та суб'єктам господарювання на створення або розвиток власного бізнесу

Розмір мікрогранту, як повідомили у центрі зайнятості, становить:

- від 50 тисяч гривень та до 150 тисяч гривень – за умови створення мінімум 1 робочого місця та працевлаштування на нього працівника;
- 75 тисяч гривень — за умови реєстрації фізичною особою-підприємцем;
- до 250 тисяч гривень – за умови створення не менше 2 нових робочих місць та працевлаштування на них працівників.

Отримувачі віком від 18 до 25 років мають право на отримання мікрогранту розміром до 150 тисяч гривень.

09.11.2025

Суспільне Чернівці

<https://suspilne.media/chernivtsi/1156966-u-deakih-likarnah-bukovini-vimusenipereselenci-zmozut-perebuvati-misac-kogo-same-ce-stosuetsa/>

У деяких лікарнях Буковини вимушені переселенці зможуть перебувати до місяця: кого саме це стосується

Майже 15 лікарень Чернівецької області надаватимуть вимушеним переселенцям послугу довготривалого медсестринського догляду. Так після евакуації люди, які потребують лікування й не мають житла, зможуть до місяця перебувати у медзакладах. Суспільне Чернівці розповідає, що відомо про послугу.

Послугу з довготривалого медсестринського догляду надаватимуть у межах експериментального проєкту Міністерства охорони здоров'я.

Так після прибуття в область евакуйованих людей у транзитному пункті консультуватиме медичний працівник. Якщо визначать, що людина потребує лікування і не матиме, де проживати, то її можуть скерувати до лікарні. Про це у коментарі Суспільному розповів гендиректор Глибоцької лікарні Роман Дубінський.

"Ми на базі нашого терапевтичного відділення можемо додатково розгорнути 30 ліжок. Дати запуску послуги немає. Нам лише повідомили, щоб ми почали підготовку, бо найближчим часом можуть до нас відправити людей", – каже гендиректор.

Дубінський каже, для пацієнтів закупили засоби гігієни, поспілкувалися з місцевими волонтерами щодо можливості забезпечити людей одягом, а також пропрацювали меню, бо харчування має бути чотириразовим.

Наразі планують укласти договір із соцслужбою, аби з пацієнтами працював соцпрацівник.

"Соцпрацівники повинні з ними тримати постійний контакт, бо, можливо, у них будуть якісь нагальні потреби, які ми не зможемо забезпечити. Також соцслужби повинні займатися подальшою долею пацієнтів та їхнім розміщенням [після 30-денного терміну у лікарні]", – каже Дубінський.

За день перебування одного пацієнта НСЗУ платитиме лікарні 536 гривень.

Які заклади увійшли до проєкту

Загалом участь в експериментальному проєкті візьмуть 14 лікарень:

- Обласна психіатрична лікарня;
- Центральна міська клінічна лікарня;
- Міська дитяча клінічна лікарня;
- Вижницька лікарня;
- Герцаївська лікарня;
- Глибоцька лікарня;
- Заставнівська лікарня;

- Кельменецька лікарня;
- Кіцманська лікарня;
- Новоселицька лікарня;
- Путильська лікарня;
- Сокирянська лікарня;
- Сторожинецька лікарня;
- Хотинська лікарня.

МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ НЕДЕРЖАВНІ ОРГАНІЗАЦІЇ

03.11.2025

Благодійний фонд «ЯМаріуполь»

https://mhhelp.org.ua/novini_ta_istorii/news/mariupolski-veterany-mozhut-otrymaty-2-milyony-hryven-na-vlasne-zhytlo

Маріупольські ветерани можуть отримати 2 мільйони гривень на власне житло

24 листопада набирає чинності Постанова Кабінету Міністрів України №1176 від 22 вересня 2025 року, яка передбачає житлову підтримку захисників.

Маріупольці з числа учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни, які мають статус внутрішньо переміщених осіб, зможуть отримати грошовий ваучер на суму 2 мільйони гривень для придбання або будівництва житла.

Напередодні запуску програми фахівці центрів «ЯМаріуполь» вже провели роботу з 493 потенційними учасниками: перевірили їхні дані у доступних державних реєстрах, зорієнтували на алгоритм виправлення помилок та підготували до процедури подання заяв в електронній формі. Завдяки цьому маріупольські військові зможуть подати заявки одними з перших і в короткий термін отримати житловий ваучер.

Подати заяву з 24 листопада можна буде через Дію, а наступним етапом — через ЦНАП або нотаріусів. Термін розгляду — до 30 днів.

Отриманий ваучер можна використати для купівлі або будівництва житла протягом п'яти років з дати його видачі. Якщо вартість житла перевищує 2 мільйони гривень, різницю можна сплатити власним коштом або залучити іпотеку. Ваучер також дозволяє сплатити перший внесок або погасити вже наявну іпотеку.

Додаткові консультації, допомогу у підготовці документів та перевірі відповідності можна отримати у центрах «ЯМаріуполь» по всій Україні.

***

03.11.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-peredav-gigiyenichni-nabory-zakladam-staczionarnogo-doglyadu-ta-pidtrymanogo-prozhyvannya-de-meshkayut-1060-lyudej/>

БФ «Схід SOS» передав гігієнічні набори закладам стаціонарного догляду та підтриманого проживання, де мешкають 1060 людей

Право на гідне життя і старість — базове право кожної людини. Повномасштабна війна розв'язана росією, позбавила багатьох можливості жити у власних домівках, тож люди були змушені шукати безпечний прихисток у більш безпечних регіонах.

Йдеться про 13 закладів стаціонарного догляду та підтриманого проживання, зокрема у селах Колиндяни та Пробіжна (Тернопільська область), містах Умань (Черкаська область) і Калуш (Івано-Франківська область). Ці заклади відремонтувала та облаштувала команда Благодійного фонду «Схід SOS». Нині там проживають 1 060 людей: 612 евакуйованих і 448 місцевих жителів. Серед них — 515 представників маломобільних груп населення, зокрема люди старшого віку та особи з інвалідністю.

Ми передали гігієнічні набори та господарські засоби, а саме: підгузки для дорослих, одноразові пелюшки, пральні порошки, рідке мило, гелі для душу, універсальні мийні засоби, засоби для прибирання, шампуні та відбілювачі.

«Гігієна — це першочергова потреба для цих людей. Вона забезпечує щоденний комфорт та підтримку чистоти. Для працівників закладів це також відчутна підтримка, адже така допомога спрощує й оптимізує дотримання санітарних норм», — зазначила менеджерка з партнерств БФ «Схід SOS» Світлана Агаджанян.

Допомогу передано в межах проекту «Покращення умов проживання в закладах для внутрішньо переміщених осіб, які постраждали від конфлікту», який реалізовано БФ «Схід SOS» у співпраці з «ActionAid» за фінансування Комітету з надзвичайних ситуацій (DEC).

***

03.11.2025

Благодійний фонд «Схід SOS»

<https://east-sos.org/publications/bf-shid-sos-ob%ca%bcyednav-25-vchyteliv-iz-relokovanyh-shkil-na-5-dennomu-treningu-z-czyfrovyyh-kompetentnostej-u-lvovi/>

БФ «Схід SOS» об'єднав 25 вчителів із релокованих шкіл на 5-денному тренінгу з цифрових компетентностей у Львові

З 27 по 31 жовтня команда освітнього напрямку Благодійного фонду «Схід SOS» організувала навчання із цифрових компетентностей та медіаграмотності для педагогів у межах проєкту «Школу-вгору». П'ятиденний тренінг об'єднав 25 учителів із десяти переміщених шкіл Луганщини, Донеччини, Запоріжжя та Херсонщини.

Учасники та учасниці вчилися ефективно використовувати онлайн-інструменти, створювати інтерактивні заняття, працювати з цифровим контентом і розпізнавати ризики в інформаційному середовищі. Опанування штучного інтелекту для ефективної колективної роботи, як-от онлайн-дошки, анімування картинок чи застосунків для налаштування продуктивного темпу роботи учнів дає змогу відчувати себе частиною спільноти навіть на онлайн-уроках.

«Отримані знання педагоги можуть передати колегам, організувавши подібні тренінги у власних закладах освіти. Це допоможе зробити онлайн-навчання в релокованих школах якіснішим, безпечнішим і ближчим до дітей, а також підвищить стійкість освітніх спільнот до кіберзагроз та дезінформації з боку росії», – зазначила менеджерка освітніх програм БФ «Схід SOS» Анна Кіор.

Навчання з кібербезпеки відбулося на базі Українського католицького університету. Педагоги вчилися виявляти «сліди» ШІ в соцмережах, розпізнавати, як саме застосунки збирають особові дані користувачів та перевіряти безпеку власних електронних скриньок. Також освітяни поспілкувалися з деканом факультету прикладних наук УКУ та відвідали екскурсію університетом.

Попри тимчасову окупацію та активні бойові дії, українські школи продовжують працювати у нових громадах, нових умовах, але з тією ж місією – бути поруч із дітьми. Від 2016 року БФ «Схід SOS» підтримує освітян, представників громад та органів влади, допомагаючи зміцнювати спільноти й розвивати освіту навіть у найскладніших обставинах. Ми організуємо навчання й тренінги, передаємо обладнання для онлайн-уроків, надаємо гуманітарну, юридичну та психологічну допомогу вчителям і школам. Окрему увагу приділяємо розвитку цифрових компетентностей, психосоціальной підтримці та освіті у сфері прав людини, а також проводимо моніторинги стану освітніх закладів у прифронтових регіонах.

Навчання для освітян організовано Благодійним фондом «Схід SOS» в межах проєкту «Школу вгору: зміцнення потенціалу прифронтових та переміщених шкіл в Україні» спільно з Данським Гельсінським комітетом за підтримки CISU.

03.11.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/eksperty-bf-pravo-na-zakhyst-vzialy-uchast-u-pidhotovtsi-tinovoho-zvitu>

Експерти БФ «Право на захист» взяли участь у підготовці Тіньового звіту

23 жовтня 2025 року в Києві відбулась презентація основних висновків Тіньового звіту до розділу 23 «Правосуддя та фундаментальні права» та розділу 24 «Юстиція, свобода та безпека» Звіту Європейської комісії щодо прогресу України в межах Пакета розширення Європейського Союзу у 2024 році.

Тіньовий звіт — це підготовлений представниками громадянського суспільства альтернативний аналіз стану виконання Україною реформ і зобов'язань в різних сферах на шляху до вступу країни до Європейського Союзу. Уже другий рік поспіль у його підготовці беруть активну участь експерти БФ «Право на захист».

Цьогоріч Тіньовий звіт, як зазначено у Вступі до документа, підготовлено за результатами проведення моніторингу й оцінювання прогресу України за розділами 23 «Правосуддя та фундаментальні права» та 24 «Юстиція, свобода та безпека» переговорного кластера 1 «Основи процесу вступу», що відіграє вирішальну роль у переговорах про вступ України до ЄС. Аналіз прогресу України за розділом 23 охоплює період з вересня 2024 року по липень 2025 року. Для розділу 24 цей період є ширшим та включає події до вересня 2024 року.

Як зазначає Лабораторія законодавчих ініціатив, яка очолила коаліцію громадських організацій, що працювали над підготовкою Тіньового звіту, він зосереджує увагу не лише на прогресі України, але й на викликах та проблемах, з якими ми стикаємося в процесі впровадження європейських стандартів у таких сферах:

- верховенство права (суди, прокуратура, адвокатура, юридична освіта);
- боротьба з корупцією та організованою злочинністю;
- захист основоположних прав і свобод людини;
- візова політика;
- міграції тощо.

Під час роботи над Тіньовим звітом, який цього разу містить понад 1 000 сторінок, експерти сформулювали більш як 500 рекомендацій у різних галузях. Ця робота сприятиме державі у вирішенні наявних проблем, забезпеченні прогресу в здійсненні реформ і дотриманні прав людини в Україні.

Як і минулого року, експерти БФ «Право на захист» проаналізували питання, пов'язані із захистом права власності. Було акцентовано на можливості отримання справедливої компенсації тими, чиє житло було

знищено або пошкоджено внаслідок збройної агресії росії. Зокрема, експерти Фонду розглянули:

- поточний стан регулювання національного механізму надання компенсації, його недоліки та необхідні вдосконалення;
- проблеми обліку знищеного та пошкодженого майна;
- питання порушення права власності на тимчасово окупованих територіях України та можливості запровадження компенсації за знищення / пошкодження рухомого майна (транспортних засобів) (особлива увага в цьому контексті також приділено вдосконаленню Державного реєстру речових прав на нерухоме майно (ДРРП) та спрощенню процедури внесення інформації до нього).

На підставі проведеного аналізу експерти БФ «Право на захист» запропонували низку рекомендацій, зокрема щодо зміни й доопрацювання певних аспектів роботи національного механізму надання компенсації, напрацювання механізмів захисту прав власників нерухомого майна, розташованого на територіях активних бойових дій та тимчасово окупованих територіях, оцифрування архівів БТІ, а також проведення інформаційної кампанії з підвищення рівня обізнаності громадян про необхідність, умови та процедуру внесення інформації про належні їм права власності на нерухоме майно до ДРРП.

Анастасія Бурау, керівниця напряму адвокатури захисту житлових, майнових та земельних прав БФ «Право на захист»:

«Створення у 2023 році законодавчої рамки для запуску нового механізму надання компенсації за знищене та пошкоджене житло, початок його роботи в умовах тривалої збройної агресії та підтримка цього процесу з боку держави є однозначно великим кроком для забезпечення належного захисту прав тих, хто втратив своє житло через війну. Однак компенсаційний механізм все ще потребує додаткового розвитку й вдосконалення, зокрема в частині сфери його дії. Ці питання проаналізували і виклали експерти БФ «Право на захист» у Тіньовому звіті»

«У Тіньовому звіті Фонд висвітлив важливі проблеми, що безпосередньо впливають на можливість постраждалих, чиє житло було знищено або пошкоджено внаслідок збройної агресії, отримати компенсацію. Одним із таких питань є необхідність спрощення процедури реєстрації права власності в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно на об'єкти, набуті до 2013 року, за відсутності доступу до архівів БТІ. Вирішення цього питання пропонується законопроектом № 11440. Його доопрацювання та прийняття Парламентом може допомогти багатьом українцям», - зазначила керівниця напряму адвокатури захисту житлових, майнових та земельних прав БФ «Право на захист» Анастасія Бурау.

Окрім цього, експерти БФ «Право на захист» підготували детальний аналіз поточної ситуації в Україні та наявних проблем у сфері громадянства, міжнародного захисту, міграційної політики. Також окремо звернули увагу на

становище осіб без громадянства та під ризиком безгромадянства, біженців та шукачів захисту в Україні.

Софія Кордонець, керівниця напряму допомоги біженцям, шукачам захисту та особам без громадянства БФ «Право на захист»:

«Під час війни біженці, шукачі захисту та особи без громадянства в Україні є особливо вразливими. Вони лишаються без належного доступу до процедур, документів чи правового захисту. Наша участь у підготовці такого звіту — це змога донести до міжнародних інституцій реальний стан речей, виявити бар'єри та надати рекомендації щодо приведення українського законодавства у відповідність до стандартів ЄС. На шляху України до ЄС, такі звіти відіграють ключову роль у формуванні політик, які не залишають вразливі категорії людей осторонь».

Серед іншого, БФ «Право на захист» проаналізував ключові виклики у сфері правового становища біженців, шукачів захисту, осіб без громадянства та під ризиком безгромадянства в Україні:

- відсутність належної взаємодії між Державною міграційною службою та Міністерством закордонних справ України в питаннях допомоги біженцям, шукачам захисту, особам без громадянства та недокументованим громадянам України за кордоном;
- відсутність інтеграції біженців, шукачів захисту та осіб без громадянства;
- бар'єри для шукачів захисту в доступі до ринку праці через необхідність отримання дозволу на працевлаштування.

Експерти звернули увагу на правові ризики, пов'язані з примусовим поверненням людей, а також на невідповідність окремих положень законодавства міжнародним стандартам. Зокрема йдеться про Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту державного кордону України» № 2952-IX від 24 лютого 2023 року. Серед інших проблем, порушених експертами: відсутність визначення поняття «притулок» у законодавстві, складнощі з доступом до процедури захисту після початку повномасштабного вторгнення. Окрім того, до переліку включили й невизнання державою довідки про звернення за захистом як документа, що посвідчує особу шукача захисту.

***

06.11.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/vidumerla-spadshchyna-vid-vyivlennia-do-vykorystannia-na-blaho-hromady-holovni-temy-forumu-u-lvovi>

Відумерла спадщина: від виявлення до використання на благо громади». Головні теми Форуму у Львові

Ірина Ніколенко, старша юристка з питань локальної адвокатури БФ «Право на захист»:

«Тисячі ВПО залишили житло на тимчасово окупованих територіях або втратили його внаслідок бойових дій, багато хто продовжує мешкати в місцях тимчасового проживання, умови яких часто не підходять для довгострокового перебування та не сприяють інтеграції в громаду. Зазначений стан речей вимагає від територіальних громад, що приймають, пошуку довгострокових житлових рішень та додаткових ресурсів для хоча б часткового задоволення житлових потреб ВПО».

21 жовтня у Львові відбувся форум «Відумерла спадщина: від виявлення до використання на благо громади», організований БФ «Право на захист» за підтримки та сприяння Агентства ООН у справах біженців.

Для обговорення практичних кроків у контексті питання з відумерлою спадщиною, БФ «Право на захист» об'єднав за одним столом представників влади, національних і міжнародних гуманітарних і правозахисних організацій.

Протягом дня учасники заходу, експерти, юристи, представники органів місцевого самоврядування, нотаріальної спільноти та партнерських організацій обговорили практичні аспекти роботи з відумерлою спадщиною — від виявлення об'єктів до їх ефективного використання на користь громад.

Учасники поділилися успішними кейсами з різних регіонів України, обговорили роль нотаріату й виклики, що залишаються в нормативному регулюванні, визначили потенціал такої категорії майна, як «відумерла спадщина», як ресурсу для розвитку громад та відновлення житлового фонду та розглянули шляхи залучення додаткових ресурсів для сталого розвитку територій.

Форум став ще одним кроком до формування прозорої системи управління відумерлою спадщиною, яка сприятиме розвитку громад та підтримці внутрішньо переміщених осіб.

Ірина Ніколенко, старша юристка з питань локальної адвокатури БФ «Право на захист»:

«Чинне законодавство передбачає «механізм», який може слугувати джерелом для наповнення житлового фонду — робота органів місцевого самоврядування щодо визнання нерухомого майна відумерлою спадщиною, а також щодо передачі у власність територіальної громади безхазяйного майна. У громадах є покинуті будинки, земельні ділянки та інше нерухоме майно, яке не використовується або, навіть, занепадає. В умовах обмеженості фінансових можливостей це є важливим ресурсом».

Окрім того, представниками програми правової допомоги та напряму локальної адвокатури БФ «Право на захист», у період з липня до вересня 2025 року для 25 територіальних громад у восьми областях України організували й провели інформаційно-просвітницькі заходи, на які запросили представників органів місцевого самоврядування для висвітлення процедур виявлення й обстеження нерухомого майна, яке може бути визнано відумерлою спадщиною чи безхазяйним майном, та передавання його у власність громад. Було детально висвітлено правові аспекти оформлення майна, що переходить у власність громади та практичні кроки для початку відповідних процедур.

Також учасників ознайомили з відповідними нормативно правовими актами, які розробила команда локальної адвокації для підсилення спроможності громад в цьому важливому питанні.

Ірина Ніколенко, старша юристка з питань локальної адвокації БФ «Право на захист»:

«Проведення органами місцевого самоврядування системної та комплексної роботи щодо виявлення, обстеження нерухомого майна, яке може бути визнано відумерлою спадщиною, виявлення, обліку, обстеження майна, що може бути безхазяйним, вжиття інших заходів спрямованих на передачу таких об'єктів у комунальну власність дасть змогу наповнити як фонд житла, призначений для тимчасового проживання ВПО, так і житловий фонд соціального призначення, спрямований на забезпечення житлових прав ВПО, та інших вразливих жителів громади, а також формувати окремі програми забезпечення житлом».

***

07.11.2025

Благодійний фонд «Право на захист»

<https://r2p.org.ua/page/pravo-vlasnosti-pid-chas-viiny-iak-reiestratsiia-rechovykh-prav-vidkryvaie-shliakh-do-kompensatsiynykh-mekhanizmv>

Право власності під час війни: як реєстрація речових прав відкриває шлях до компенсаційних механізмів

З 24 лютого 2024 року органи державної влади, міжнародні спостерігачі, національні й міжнародні гуманітарні організації зафіксували тисячі воєнних злочинів, зокрема катування, вбивства та поранення цивільних, зґвалтування, мародерства, викрадення та депортацію цивільного населення. Масштабних руйнувань зазнало житло, а також та об'єктів цивільної інфраструктури. України чи не єдина держава у світі, яка під час війни має політичну волю на впровадження механізму для виплати компенсації населенню за втрату через руйнацію чи пошкодження житла.

Проте для доступу до цього механізму необхідно, щоб набуття права власності на зруйновані чи пошкоджені житлові об'єкти було визнано та підтверджено державою: відомості про зруйнований чи пошкоджений житловий об'єкт і його власника має бути внесено в Державний реєстр речових прав на нерухоме майно (далі — ДРРП). Тому питання реєстрації речових прав сьогодні є надзвичайно актуальним. Якщо відомостей щодо речових прав у цьому реєстрі немає, власникам пошкоджених / знищених об'єктів нерухомого майна буде важко отримати компенсацію.

У практичній реалізації реєстрації речових прав виникає чимало бар'єрів для власників майна. Дніпровський офіс БФ «Право на захист» за підтримки та фінансування УВКБ ООН провів регіональний форум «Право власності під час війни: як реєстрація речових прав відкриває шлях до компенсаційних механізмів», де розглянули теоретичні й практичні аспекти теми. Захід став

простором для змістовного діалогу, фахового обговорення та пошуку ефективних рішень у сфері захисту прав постраждалого населення, зокрема в реєстрації права власності.

На заході були присутні: державні реєстратори речових прав на нерухоме майно, представники ГО «Спільнота реєстраторів», представниця Управління муніципального розвитку Бахмутської міської ради, начальник Дніпровсько-Кам'янського відділу БВПД Південно-Східного управління надання БПД Східного МРЦ, начальник відділу розгляду звернень та забезпечення діяльності Колегії з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державних реєстраторів, суб'єктів державної реєстрації Управління державної реєстрації Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса), правники (адвокати та юристи) гуманітарного сектору правозахисних організацій.

Форум охоплював три панельні дискусії та доповідь начальника відділу розгляду звернень та забезпечення діяльності Колегії з розгляду скарг на рішення, дії або бездіяльність державних реєстраторів, суб'єктів державної реєстрації Управління державної реєстрації Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса), а саме:

1. Тема першої панельної дискусії: «Реєстрація права власності на житло як точка відліку для доступу до національного механізму компенсації за пошкоджену/знищену нерухомість: досвід та виклики», включала три підтеми: «Проблемні аспекти первинної та повторної реєстрації права власності на майно, що зазнало пошкоджень або було повністю зруйноване. Виклики для населення, реєстраторів та правозахисників»; «Дії власників при відсутності правовстановлювальних документів» та «Огляд загального стану роботи Бюро технічної інвентаризації з окупованих територій на прикладі КП БТІ м. Бахмут. Складнощі, з якими стикаються підприємства з технічної інвентаризації в контексті реєстрації права власності на житло».
2. Тема другої панельної дискусії: «Найпоширеніші правозастосовні та технічні складнощі реєстрації речових прав: досвід та перспективи вдосконалення», включала сім підтем: «Загальний огляд правових проблем при вчиненні реєстраційних дій. Загальний огляд технічних проблем при вчиненні реєстраційних дій», «Випадки коли у відповідному розділі Державного реєстру речових прав на нерухоме майно відсутні (в цілому або частково) електронні копії документів, наданих для проведення відповідних реєстраційних дій, шляхом їх сканування», «Випадки порушення порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень у зв'язку з наявністю в Державному реєстрі прав двох і більше розділів на один і той самий об'єкт нерухомого майна в результаті допущення технічної описки або навмисної помилки», «Внесення змін до Державного реєстру прав, зокрема закриття відповідного розділу Державного реєстру

прав, у разі виявлених суперечностей між зареєстрованими правами, без судового рішення», «Державна реєстрація права власності на підставі заяви спадкоємця на підставі документів, що підтверджують набуття спадкодавцем права власності на спірне майно», «Законність вимоги оновлення технічної документації за наявності старого технічного паспорта, відомості про технічні характеристики об'єкта нерухомості з якого не були внесені до ЄДЕССБ та інші» та «Шляхи та можливості вдосконалення наявного правового механізму реєстрації речових прав».

3. Інформаційний блок від управління МЮ на тему: «Практики реагування на факти протиправних відмов в проведенні реєстраційних дій. Оскарження рішень, дій або бездіяльності у сфері державної реєстрації прав до Міністерства юстиції України або його територіальних органів». Ключові питання: (1) Особливості оскарження рішень, дій та бездіяльності у сфері державної реєстрації прав. Строки розгляду скарг, (2) Найпоширеніші порушення, які допускають державні реєстратори при прийнятті рішень про відмову в проведенні реєстраційних дій, (3) Найбільш поширені порушення та помилки, які допускаються реєстраторами при прийнятті рішень щодо вчинення реєстраційних дій.
4. Тема третьої панельної дискусії: «Судовий захист права власності: наявна судова практика, виклики та перспективи вдосконалення», включала три підтеми, а саме: «Стратегії та практики судового захисту. Обговорення дієвих та ефективних способів судового захисту», «Методологія судового захисту (процесу): збір доказів, підготовка позову, представництво в суді» та «Складнощі виконання судових рішень».

Переваги формату

Форум пройшов у форматі активного діалогу однодумців, де кожен мав можливість поділитися власним досвідом, поставити питання й отримати фахові відповіді на них, поділитися «цікавинками» на етапі реалізації складних кейсів. Особливу увагу приділили визначенню ключових проблем та можливим шляхам їх розв'язання з метою ефективної реалізації компенсаційного механізму для постраждалого населення.

Практичні акценти

Учасники поділились прикладами з практики та підсвітили проблеми, які унеможливають реєстрацію права власності, зокрема на підставі рішення суду. Виокремили, що станом на сьогодні є потреба втручання адвокатури, зокрема і нашого фонду, для ініціювання внесення змін до чинного законодавства в частині нормативного регулювання реєстрації права власності для реалізації прав постраждалого населення в отриманні компенсації за пошкоджені / знищені об'єкти нерухомого майна. Зокрема і щодо спрощення доступу до правосуддя для власників пошкодженого / зруйнованого житла через судовий механізм визнання (встановлення) права власності на нерухоме

майно в аспекті звільнення позивачів та відповідачів від сплати судового збору по цій категорії справ. Це потребує внесення відповідних змін до Закону України «Про судовий збір».

Поділились практикою судів різних регіонів в частині обрання належного способу захисту при відмові державних реєстраторів речових прав на нерухоме майно в проведенні реєстраційних дій через відсутність архівів БТІ на підконтрольній території України.

Окремо почули думки представниці Мін'юсту щодо оскарження рішень державних реєстраторів та її думки щодо реєстрації права власності на підставі оригіналів правостановлювальних документів, без підтвердження архівними довідками БТІ.

Результати й значення

Сесія запитань і відповідей, активний діалог і поширення експертизи учасників форуму після кожної панельної дискусії підтвердили надзвичайно людиноцентричний спільний підхід роботи, розуміння тих викликів, проблем і складнощів, з якими стикнулося наше суспільство, система сфери державної реєстрації, правозахисної спільноти та суддівський корпус. Загалом формат форуму й жвава та іноді навіть доволі палкі емоційні суперечки продемонстрували надзвичайно високий рівень зацікавленості всіх присутніх у вирішенні проблемних питань, а також дали можливість ще більше підсвітити проблемні питання, з якими стикаються фахівці різних сфер.

Експертиза учасників надала можливість ширше розглянути специфіку реєстрації права власності в умовах воєнного стану, коли немає правостановлювальних документів, доступу до архівів БТІ та інших проблем, які постають на шляху реєстрації права власності. Обговорення допомогло сформуванню бачення того, які зміни необхідні у законодавстві для спрощення доступу постраждалого населення до компенсацій через верифікацію свого житла в ДРРП.

Внаслідок активного діалогу прийшли до основних висновків форуму: «Реєстрація права власності — основа компенсації», «Цифрова взаємодія реєстрів — шлях до стабільності», «Необхідність єдиної практики застосування законодавства», «Адміністративне оскарження — захист від зловживань», «Юридичний супровід — ключ до ефективності», «Пріоритет превентивних заходів».